

Novobudžovská

Ročník IX.
30. 3. 1982

Číslo 1

ZPRAVODAJ

Starosti s ledovou tříští

Cidlina není žádný veletok, ale umí udělat hezkou řádku starostí, když se chce veletoku přirovnat. Vždycky to bylo na Cidlině všelijaké, zvláště když zima zapracovala a ledy nedovolovaly normální průtok. Tu však nastala mlynářům starost — dnem i nocí hlídat vodu i led a změnou průtoku uvolňovat vodě cestu. Ale i tak se leckdy stalo, že se ledy nakupily a ledová hráz zvedla vodu vysoko nad normální stav. S regulací na některých částech toku takhle krás-

ná romantika trochu pominula, i když ne samozřejmě všude.

K regulaci Cidliny v úseku Chotělice — Nový Bydžov zatím nedošlo, a tak nebezpečí záplav v prudkém jarním tání a letních přívalových deštích stále trvá. Tak tomu bylo i začátkem ledna letošního roku, kdy po náhlém prudkém oteplení se voda v řece a s ní tříště daly do pohybu. Ledová tříšť vytvořila v celém neregulovaném úseku řadu nepropustných zátek, v důsledku toho začala hladina

řeky stoupat a hledat náhradní průtok. V Novém Bydžově kulminovala na 225 cm. Starosti narostly také tím, že při maximálním průtoku začalo znovu mrznout, vodní stav postupně klesal, a tak došlo k tomu, že řeku v plné šíři spoutal led až na dno koryta. A ten hned tak neroztaje.

Před povodňovými orgány města a okresu vyvstal problém — co dále? Přejde-li další obleva, voda půjde nad led a zatopí rodinné domky ve Sloup-

Pokračování na str. 2

Celé koryto Cidliny bylo zavaleno ledovou tříští.

Dokončení ze str. 1

ně, Jablonecké sklárny, ZAZ a sklepy rodinných domků. Škoda, která by takto vznikla, představuje částku několik miliónů, a to za předpokladu, že budou včas provedena všechna opatření zahrnutá předem v povodňovém plánu. Proto bylo rozhodnuto za pomoci dobrovolných požárních sborů, mechanizačních prostředků novobydžovských závodů a trhavin uvolnit řečiště od ledové tříště a ledu a umožnit vodě normální průtok řečištěm. Nebyla to práce lehká ani jednoduchá. Vyžádala si mnoho organizačnické práce i obětavého přístupu občanů zařazených do jednotlivých pracovních skupin.

A tak od 6. ledna otřásá trhavina okolím Cidliny, požárníci uvolňují ledové kry, mechanizmy vybírají ledovou tříšť z koryta. Reka se postupně uvolňuje. Rtuť na stupnici teploměru klesla až na mínus 15 °C, přesto se práce nezastavily, riziko je stále příliš velké. V těchto náročných podmínkách ve dne i v noci pracovalo téměř 90 požárních z Nového Bydžova, Sloupna, Skrivan a Lužce nad Cidlinou. A tak tito muži, sledovaní ze břehu zvědavými diváky, spolu se

Trhání ledových bariér na Cidlině.

Foto M. Šindelář

K prodeji bytů do osobního vlastnictví

Odbor výstavby a místního hospodářství spolu s ředitelem PBH provedl přehodnocení bytového fondu schopného prodeje a nabízí 32 bytových jednotek do osobního vlastnictví. V souladu s právními předpisy, které upravují prodej bytů do osobního vlastnictví (zákon č. 52/1966 Sb., o osobním vlastnictví k bytům ve znění zákona č. 30/1978 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 52/1966 Sb.) vyšla vyhláška federálního ministerstva financí, ministerstva financí ČSR, Českého cenového úřadu č. 47/1978 Sb. o prodeji bytů z národního majetku občanům a o finanční pomoci při modernizaci zakoupených bytů.

Uvedená vyhláška stanoví, že předmětem prodeje jsou byty, jakož i místnosti nesloužící k bydlení určené pro osobní potřebu občanů, které jsou ve vlastnictví státu a ve správě národních výborů nebo jejich bytových organizací. Z prodeje jsou vyloučeny byty v domech, ve kterých jsou i nebytové místnosti užívané socialistickými organizacemi či domovní vybavení, které neslouží pouze uživatelům v tomto domě. Rovněž jsou z prodeje vyloučeny administrativně rozdělené byty.

Cena bytu je stanovena sazbami za 1 m² podlahové plochy bytu podle kategorie bytu:

- I. kategorie 1.800 až 2.200 Kčs
- II. kategorie 1.400 až 1.800 Kčs
- III. kategorie 900 až 1.200 Kčs
- IV. kategorie 600 až 900 Kčs

Sazby mají rozpětí, v jehož rámci se přihlédne ke kvalitě příslušného bytu, domovního vybavení a k umístění obytného domu v obci. Při prodeji bytu jeho dosavadnímu uživateli se

při stanovení sazby nepřihlíží ke zlepšení, která v bytě provedl vlastním nákladem.

U bytů, které jsou již užívány, se přihlédne k opotřebenosti domu a sazba se snižuje zpravidla o 1 % za každý rok stáří domu s ohledem na zanedbatelnost či poškození objektu či naopak provedenou modernizaci. Snižování může činit nejvýše 80 %.

Při prodeji dosavadnímu uživateli poskytne národní výbor na úhradu ceny příspěvek podle kategorie bytu procentní sazbou, a to ve výši 30 % u bytů I. kategorie, 40 % u bytů II. kategorie a 50 % u bytů III. a IV. kategorie. Příspěvek se poskytuje s podmínkou, že vlastníkem koupený byt nebo jeho část nepřevéde na jinou osobu než manžel, rodiče či potomky dříve než za 10 let od uzavření kupní smlouvy. Při porušení podmínky musí kupující příspěvek neprodleně vrátit.

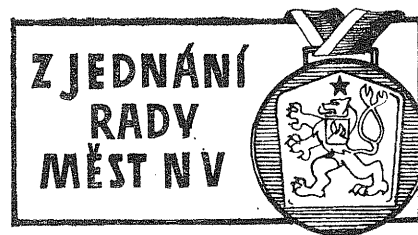
Vyhláška upravuje také příspěvky na modernizaci bytů III. a IV. kategorie, půjčky státních spořitelken na koupi bytu i další otázky spojené s prodejem bytů.

V současné době jsou na MěstNV a PBH evidovány tři žádosti občanů o prodej bytu do osobního vlastnictví a dvě organizace mají zájem, v případě možnosti koupě bytu, být zakoupeny pro své pracovníky. Ze shora uvedených tří žádostí bude jedna koupě realizována, neboť o byt má zájem stávající uživatel bytu III. kategorie.

Žádný z bytů určených k prodeji do osobního vlastnictví není v současné době uvolněn.

střelmisty, mechanizací závodů a bagrů národního podniku Povodí Labe vykonali poctivý kus práce na záchranu hodnot naší socialistické společnosti i majetku našich spoluobčanů. Patří jim proto právem upřímné poděkování orgánů MěV KSC a MěstNV v Novém Bydžově. Zůstává však stále řada otázek, kdy se bude znovu takováto situace opakovat. Povodňová komise MěstNV přijala řadu opatření a bude záležet jak na správci toku, tj. Povodí Labe, závod Hradec Králové, tak na manipulátorech, kteří obsluhují stavidla na toku, aby se pokud možno obdobná situace neopakovala.

Josef Kunt,
předseda MěstNV

Rada 26. 11. 1981

1. Úroveň péče o rozvoj kulturního života občanů včetně návrhů rozvoje této činnosti pro další období.
2. Projekční a organizační připravenost akcí TVRD na rok 1982. Investiční akce „Z“ — plán na rok 1982.
3. Seznam pozemků pro výstavbu rodinných domků na rok 1982.
4. Informace o výcviku branců.
5. Usnesení 10. schůze rady ONV.

Rada 10. 12. 1981

1. Hlavní směry pracovní iniciativy občanů a organizací města na rok 1982 včetně návrhu socialistického závazku v investiční části akce „Z“ a neinvestiční části akce „Z“ volebního programu.
2. Zpráva o plnění úkolů JSBVO na území města.
3. Zprávy VLK při MěstNV — modernizace bytového fondu.
4. Usnesení 11. schůze rady ONV.

Rada 30. 12. 1981

1. Návrh plánu práce pléna a rady MěstNV na rok 1982.
2. Zpráva o činnosti Sboru pro občanské záležitosti.
3. Návrh bytového pořadníku.
4. Rezignace na funkci poslance a tajemníka MěstNV s. Jaroslava Prokeše.
5. Usnesení 12. schůze rady ONV v Hradci Králové.

Rada 7. 1. 1982

1. Politicko organizační zabezpečení doplňovacích voleb pro volební období MěstNV č. 36 a č. 41.
2. Plnění akcí „Z“ a TVRD za rok 1981.
3. Připomínky ze schůzí občanských výborů.

Rada 21. 1. 1982

1. Zhodnocení socialistického závazku města Nového Bydžova za rok 1981 uzavřeného na počest 60. výročí

Pokračování na str. 3

Dokončení ze str. 2

- založení KSČ, XVI. sjezdu KSČ a všeobecných voleb do zastupitel-
ských orgánů všech stupňů.
- Hlavní úkoly JSBVO na rok 1982.
- Zpráva o povodni v Novém Bydžově a místní části Sloupno.
- Kritéria socialistické soutěže ob-
čanských výborů.

Rada 4. 2. 1982

- Jednotný plán kulturně výchovné
činnosti pro rok 1982.
- Stav údržby památek na území
města a úkoly pro 7. pětiletku.
- Palivoenergetická situace v okrese
Hradec Králové pro zimní období
1981—82 rozpracovaná na podmín-
ky MěstNV Nový Bydžov.
- Koncepce rozvoje požární ochrany
na území města Nového Bydžova.
- Usnesení 1. a 2. schůze rady ONV
v Hradci Králové.

Rada 18. 2. 1982 — společně zasedání MěV NF a MěstNV Nový Bydžov

- Dohoda mezi MěV NF a MěstNV
o spolupráci při organizování spo-
lečných akcí v roce 1982.
- Politicko organizační zabezpečení
jarních směn NF 1982.
- Politicko organizační zabezpečení
„Hovorů s mládeží“ na území
města.
- Společný program masového roz-
voje tělovýchovné a branné čin-

- nosti na rok 1982 v Novém Byd-
žově.
- Zpráva o povodni na řece Cid-
lině.
- Usnesení 3. schůze rady ONV
v Hradci Králové.

Rada 4. 3. 1982

- Politicko organizační zabezpečení
pořadu „Občanské výbory se baví“.

Měsíc požární ochrany

Již několik let je měsíc březen vy-
hlášen též Měsícem požární ochrany.
V tomto období vás navštíví členo-
vé prohlídkových skupin ustavených
MěstNV a provedou preventivní pro-
tipožární prohlídky. Je to v zájmu
každého majitele nebo uživatele ob-
jektu, aby této skupině umožnil vstup
a prohlídku objektu. Vždyť proškolená
prohlídková skupina má větší předpo-
klad objevit požární závady než maji-
tel sám. Pokud budou závady zjištěny,
je nutno je odstranit v co nejkratší
době, aby se možnost vzniku požáru
snížila na minimum. Zvláštní pozor-
nost je přitom třeba věnovat komí-
nům. Vždyť neuplyne rok, aby požární
jednotka našeho města nevyjžděla
k požárům způsobeným špatným sta-

- Inventarizace 1981 a stav správy
a ochrany národního majetku v hos-
podářství řízeném MěstNV Nový
Bydžov.
- Politicko organizační zabezpečení
akce „Březen — měsíc PO“.
- Rozbor hospodaření PBH Nový Byd-
žov.
- Usnesení 4. schůze rady ONV
v Hradci Králové.

vem komínů nebo zadděným trémem
v komíně.

V průběhu měsíce března bude na
požární stanici den otevřených dveří,
a kdo bude mít zájem, bude si moci
prohlédnout požární techniku, vý-
zbroj a výstroj, kterou je požární
jednotka pro případ zásahu vybavena.

Závěrem vás chci všechny požádat
o spolupráci při dodržování požární
bezpečnosti nejen doma, ale i na pra-
covistích. Vždyť škody způsobené po-
žáry od začátku tohoto roku jen
v ČSR se vyčísly již v desítkách mi-
liónů korun.

Nepodceňujeme proto zásady požární
prevence. Až se ve městě rozezná po-
žární sirény, může být právě u vás
na prevenci pozdě.

Víme, jak žít zdravě?

Civilizace přináší lidem pohodlí a
dostatek potravy. Za tyto výhody si
však vybírá daň v podobě infarktů,
vysokého krevního tlaku, nemocí cév-
ního a pohybového ústrojí, páteře
a dalších nepříjemností. V koncepci
našeho zdravotnictví zaujímá preven-
ce důležité místo, ale žádně očkovaní
ani léky nezachráně člověka před ci-
vilizačními chorobami, pokud se ne-
bude snažit chránit sám. Tato ochra-
na spočívá v dodržování zdravého
způsobu života, čemuž se obvykle
brání, protože to bývá spojeno s urči-
tou námahou nebo odříkáním.

V rámci kardiovasculárního progra-
mu zorganizoval Ústav zdravotní vý-
chovy prostřednictvím svých pracov-
níků průzkum o znalostech lidí, co
přispívá ke vzniku kornatění cév.
Výsledky průzkumného šetření ukáza-
ly, že pouze necelé tři pětiny občanů
znají nejzávažnější rizikové faktory.
Poměrně dobře známé jsou rizikové
faktory, jako je kouření cigaret, ne-
dostatek tělesného pohybu i nadměr-
ná váha, ale lidé si dosud málo uvě-
domují důležitost správně duševní
hygieny. Podceňují, jak je pro zdraví
nutné mít možnost zbavit se starostí
alespoň v době pracovního volna, jak
je důležité naučit si správně rozdělit
čas pro práci i odpočinek a vytvořit
si dobré pracovní podmínky, přátel-
ské vztahy k lidem, které zajišťují
klidnou mysl a pomáhají při řešení
životních problémů.

Z pozorování života kolem nás však
vidíme, že mít pouze znalosti nestačí.
Vědomosti dosud nikomu nepomohly,

pokud se jimi v praktickém životě
neřídí.

Prevence staví pro jedince i spo-
lečnost nové náročnější požadavky
v oblasti zdraví. V důsledku toho zna-
mená i nové požadavky na motivaci
jedince v péči o vlastní zdraví. Je
zřejmé, že pečovat o zdraví až v pří-
padě nemoci je pro organismus dras-
tičtější a vždy tady hrozí důsledky
pro jeho další život, nehledě k celo-
společenským důsledkům, protože ná-
klady na léčení jsou nesrovnatelně
větší než na prevenci.

Ten, kdo si snaží zachovat zdraví,
až když je nemocen, aniž by předem
záměrně pečoval preventivně o svůj
zdravotní stav, působí vlastně sobě
častější a závažnější traumata, než ten,
kdo dbá ve svém každodenním životě
o své zdraví a vede zdravý způsob
života.

Prevence chorob srdce a cév je
v současné době civilizačního rozvoje
nezbytná jak na úrovni společenské,
tak individuální. Společnost se snaží
vytvářet pro péči o zdraví dobré pod-
mínky. Zmírňuje nebo odstraňuje ne-
gativní jevy. Vydává bezpečnostní na-
řízení a nutí každého ke správnému
chování. Vytváří podmínky pro zdravý
způsob života, podporuje výstavbu
areálů zdraví, tělocvičen apod.

Celospolečenský výchovný proces
učí lidi vytvářet nové sociálně zdra-
votní normy a snaží se na ně působit
tak, aby si svého zdraví neformálně
vážili, vedli zdravý způsob života a
aby si byli vědomi odpovědnosti ne-
jen za zdraví své, ale i ostatních.

Z hlediska zdraví zlepšuje civili-
zační životní podmínky tím, že dává
k dispozici dostatek kvalitní stravy,
lidé mají možnost dobré hygieny, mé-
ně tělesné dřiny, systém kvalitní a do-
stupné lékařské péče apod. Často se
však tyto příznivé podmínky obracejí
proti zdraví člověka, pokud jich zneu-
žívá a dává přednost nezdravému
životnímu stylu. Dalšími nepříznivými
momenty v rozvoji civilizace je de-
vastace životního prostředí, jako je
znečištění ovzduší, vody, chemizace
apod.

Zdraví také neprospívá zrychlení
životního tempa se spěchem a sho-
nem, se zmnožením povrchních lid-
ských kontaktů, přemírou informací
a životem v hlučném prostředí.

Za nejúčinnější preventivní péči
o zdraví považujeme nalezení sprá-
vné motivace. Ta by měla spočívat
v tom, že člověk jako tvor rozumný
si včas uvědomí souvislosti mezi
svým chováním a jeho vlivem na
zdraví a dopracuje se k přesvědčení,
že to, jak bude žít a chovat se v ob-
lasti zdraví nyní, bude mít vliv nejen
na jeho zdraví současné, ale přede-
vším na zdraví budoucí.

O tom všem by měli přemýšlet
hlavně mladí lidé. Čas pracuje spo-
lehlivě a nemilosrdně. To, co dnes
mladí vnímá přirozeně jako dalekou
budoucnost, stane se v překvapivě
krátké době krutou skutečností. Za
nekázeň v oblasti zdraví se pak platí
velice tvrdě.

A. V.

Nováček nezklamal

Po úspěšné hokejové sezóně 1980—1981 mužstva TJ OSP Hradec Králové, které vyhrálo okresní přebor i kvalifikaci a postoupilo do krajského přeboru II. třídy, se čekalo, jak si mužstvo povede v této krajské soutěži.

Mužstvo bylo zařazeno do B skupiny, dá se říci do skupiny moravské, ve které hrála mužstva: Česká Třebová, Moravská Třebová, Svitavy, Česká Bělá, Hlinsko, Litomyšl, Semechnice, Bezděkov a Polička. V těchto mužstvech hrála řada bývalých hráčů, kteří hráli nedávno ligu.

Mužstvo zahájilo přípravu na novou sezónu začátkem listopadu 1981 tréninky a sehráním několika přátelských zápasů. Mistrovské zápasy začaly 9. prosince 1981 a skončily 14. února 1982. Mužstvo OSP sehrálo 12 přátelských a 18 mistrovských zápasů. V mistrovských zápasech si mužstvo v roli nováčka vedlo velmi dobře a svými výkony po několika zápasech patřilo k mužstvům, se kterými se musí počítat na přední umístění.

Mužstvo skončilo na 3. místě se ziskem 23 bodů a se skórem 93:60. Nejvíce branek nastříleli Košťál 22 a Bičíš 20. Všichni hráči ve všech zápasech podávali velmi dobré výkony. Svým výkonem i chováním dobře reprezentovali podnik OSP Hradec Králové i Nový Bydžov. Mužstvo tvoří hráči Nového Bydžova a okolí. Všichni své zápasy doma hrálo mužstvo

na zimním stadionu v Novém Bydžově, na kterém pracovníci Technických služeb vždy velmi dobře připravili plochu (nejlepší v krajské soutěži).

Všichni hráči si jsou vědomi, že k dobré reprezentaci jim byly vytvořeny velmi dobré podmínky jak vedením podniku OSP, tak ZV ROH OSP Hradec Králové.

Konečná tabulka krajského přeboru II. třídy:

1. Litomyšl	16	2	0	149:44	34
2. Hlinsko	12	1	5	105:61	25
3. OSP Hr. Kr.	11	1	6	93:60	23
4. Polička	7	5	6	70:63	19
5. Mor. Třebová	7	5	6	65:72	19
6. Bezděkov	8	2	8	50:58	18
7. Česká Bělá	5	3	10	69:84	13
8. Semechnice	5	3	10	63:84	13
9. Svitavy	4	3	11	63:110	11
10. Č. Třebová	2	1	15	36:128	5

Vladimír Dvořák

Mužstvo TJ OSP: trenér Dvořák - hráči: Novák, Ing. Záborský, Krejčík, Bednář, Rygl, Erban, Košťál, Rozinek, Vízek, Kloz, Prorok, Bičíš, Vojtěch; chybí - Šura, Košítko, Drábek a Kntžek.

Bilance TJ Jiskra Nový Bydžov

- * TJ patří mezi největší tělovýchovné jednoty okresu Hradec Králové s evidovaným počtem členů 937 osob, z čehož je 412 mládeže do 18 let.
- * V TV pracují dva odbory a pět oddílů.
- * Odbor ZRTV tvoří nejpočetnější složku nejen v rámci TJ, ale také v rámci okresní organizace. Aplikuje své poslání na bázi masového pojetí tělesné výchovy. Postihuje všechny věkové kategorie a cvičení se uskutečňuje po 4 dny vždy od 16 do 21 hodin. Ve cvičení jsou uplatňovány nové prvky pohybové výchovy, džezgymnastiky a také rekreačního plavání. Soutěživost je motivována na účast v mládežnických přeborech SHM.
- * Pestrá je činnost odboru turistiky s přednostní orientací na pěší turistiku a lyžování. V loňském roce se uskutečnilo 13 zájezdů za sněhem, z toho 5 pro neorganizovanou veřejnost. Dále bylo uskutečněno 5 zájezdů jednodenních, 1 dvou-denní a 1 šestidenní. Během těchto cest byl plněn odznak „100 jarních kilometrů“. Rovněž bylo uskutečněno 9 jednodenních zájezdů do NDR a 1 šestnáctidenní do MLR. Utajenými kilometry byla zakončena loňská pěší sezóna. Odbor

má v patronaci chatu na Studenově a svým členům umožňuje účast na veřejných lyžařských závodech, jako je „Jizerská 50“ a „70 km desetičlenných družstev po hřebenech Krkonoš“. V květnu byl uspořádán již 5. ročník Pochodu za zdravím na 15 a 30 km s poměrně velkým počtem účastníků 328. Ve dvou dvacetidenních bězích letního tábora na Splzově u Železného Brodu se vystrídalo na 200 dětí.

- * Oddíl tenisu zakládá svoji činnost především na mládeži, o čemž svědčí počet soutěžících družstev. Oddíl umožňuje účast těm nejlepším na turnajích mládeže po celé ČSR a tím i propagaci oddílu. Mezi významné sportovní akce je třeba jmenovat uspořádání již XII. ročníku celostátního turnaje staršího žactva, pořádání krajského přeboru jednotlivců v kategorii starších žáků I. a II. třídy a mezi sportovně společenské akce patří již tradiční „Novobydžovský trpaslík“.
- * Oddíl kopané, který procházel řadu let výkonnostní krizí, nám v minulé sezóně udělal radost postupem družstva dospělých do I.A třídy, kde po skončení podzimní části soutěže figuruje na druhém místě. Mezi divácky atraktivní akce

loňského roku patřilo mezinárodní fotbalové utkání sehrané na našem hřišti mezi Spartakem Hradec Králové a FC Magdeburg, jakož i účast kompletního družstva pražské Dukly proti domácí Jiskře.

- * Družstvo mužů v basketbalu soutěží souběžně v městském i okresním přeboru přes vítězství v obou jmenovaných přeborech v postupové kvalifikaci neuspělo a účast v krajských soutěžích oddálilo.
- * Slibnou sportovní činnost vykazoval oddíl odbíjené, založený v lednu 1981. Oddíl se úspěšně zúčastnil několika turnajů a v mistrovské okresní soutěži skončil z 11 účastníků na 6. místě.
- * Počtem malý oddíl šachistů vyvíjí agilní činnost jak v soutěži družstev, tak i jednotlivců. Z jejich činnosti v roce 1981 nutno jmenovat alespoň některé akce: oddílový přebor, 4. místo v okresním přeboru družstev, okresní klasifikační turnaj jednotlivců a olympiáda pracujících tříčlenných družstev.
- * V socialistické soutěži bylo za uplynulý rok odpracováno 5 470 brigádnických hodin a sebráno 35 540 kg železného šrotu. Bylo

Pokračování na str. 5

ČLENOVÉ ČSČK HOVOŘILI SE SVÝM POSLANCEM

Za přítomnosti funkcionářů OV ČSČK s. M. Stárkové a místopředsedy MěstNV s. M. Motyčky hodnotily svoji činnost v kavárně hotelu „Lev“ v Novém Bydžově všechny čtyři základní organizace ČSČK. Z přednesených referátů předsedů jednotlivých skupin se přítomní dozvěděli o plnění úkolů v uplynulém roce a o úkolech, které je čekají v roce následujícím.

Se zajímavým diskusním příspěvkem vystoupila i členka rady MěstNV a poslankyně MěstNV za ČSČK s. Uchytílová.

Vyprávěla o úkolech, které je třeba v místních podmínkách plnit tak, aby se ČSČK stal svými pracovními výsledky jako v minulosti uznávaným pomocníkem MěstNV i MěstV NF. Hlavním cílem MěstNV je plnění volebního programu. Členstvo ČSČK má vysoký věkový průměr, a nedá se proto počítat s velkou pomocí na budování akcí Z. Velice se však počítá s pomocí, která je vlastní ČSČK, tj. v sociální a zdravotní problematice, a to zejména v pečovatelské službě.

Letošní rok probíhá ve znamení celospolečenské akce „Úcta ke stáří“. Naše socialistická společnost vytváří svým široce rozvinutým systémem pro všechny občany optimální životní a pracovní podmínky. V tomto systému mají svoji opodstatněnou úlohu i služby a dávky sociální péče, které národní výbory poskytují starším občanům a občanům těžce postiženým na zdraví.

Jak vypadá pečovatelská služba v našem městě? Kapacita míst v ústavech sociální péče stále nedostačuje. Dobrovolných pečovatelek je málo. MěstNV potřebuje pomoc právě při zajišťování této sociální služby. Pečovatelská služba, která lidem zajišťuje všechny jejich potřeby ve vlastním prostředí, jim dle průzkumu vyhovuje nejvíce. Předpokládá se, že v roce 1983 bude dán do provozu dům s pečovatelskou službou, kde bude možno umístit 20 osob. Vybaven bude veškerým sociálním zařízením včetně umývárny a koupelny, kde se budou moci vykoupat i staří občané, kteří ve svých bytech koupelnu nemají. Starším nebo osamoceným občanům je určena věcná pomoc, která se dává zvláště v období vánočních svátků. Jak je tato pozornost přijímána s velkou vděčností, vidí členky výboru ČSČK při předávání potravinových balíčků. Vlídne slovo a pomoc by starším nebo osamoceným občanům měli věnovat i jejich sousedé nebo bývalí spoluzaměstnanci.

Další problém, na který s. M. Uchytílová upozornila, jsou domovní hlídky. Ty jsou sice v rámci města ustaveny, ale činnost nevyvíjejí. Patříčnou pozornost by jim měl věnovat jak MěstNV, tak ČSČK. V obvodě každé skupiny by mělo být ustaveno alespoň 10 hlídek po 3 členech, které by se měly seznámit se svými úkoly a řádně proškoleny.

Společným úkolem sociální a zdravotní komise MěstNV a ČSČK je boj proti negativním jevům, jako je kouření a alkoholismus. Stále se nedaří ovlivnit vysokou spotřebu alkoholických nápojů, které mají velký podíl na tresné činnosti a na pracovní i mimopracovní úrazovosti. Neklesá ani spotřeba cigaret, která přispívá spolu s jinými rizikovými faktory ke vzniku onemocnění srdce a cév a ke vzniku nádorovitých onemocnění. K důslednějšímu postupu by jistě přispělo schválení nového zákona o boji proti alkoholismu a jiným toxikomaním. Nezapomněla zdůraznit potřebu získávat jako v dřívějších letech dobrovolné dárce krve, sbírat léčivé rostliny a druhotný materiál, jako je starý papír, textil, sklo apod.

ČSČK patří k jedněm z neaktivnějších společenských organizací ve městě. Mnoho členů ČSČK pracuje v nejrůznějších komisích MěstNV a podílí se na plnění přijatých závazků. Dobrá spolupráce společenských organizací s MěstNV jistě k jejich splnění přispěje a tím přispěje i ke splnění úkolů volebního programu na léta 1981—1985.

Závěr schůze patřil vyprávění o cestě po Středozemním moři, kterou absolvoval primář dětského oddělení MUDr. J. Čeněk. Jeho bohaté zážitky doplněné překrásnými, pro nás exotickými diapozitivy, zaujaly přítomné posluchače natolik, že se s ním jen velice neradi loučili. A. V.

Dokončení ze str. 4

vyškolen 12 nových cvičitelů a trenérů a 3 rozhodčí.

- * Velkým kladem je 100% zapojení oddílů a odborů do soutěže „Vzorový oddíl“
  - oddíl tenisu soutěží o I. stupeň odb. turistiky soutěží o II. stupeň oddíl kopané soutěží o II. stupeň odbor ZRTV soutěží o III. stupeň oddíl basketbalu soutěží o III. stupeň odd. volejbalu soutěží o III. stupeň oddíl šachu soutěží o III. stupeň
- * Byla uspořádána olympiáda mládeže a pracujících v odbíjené, tenisu a šachu.
- * Výdaje na sportovní, tělovýchovnou a turistickou činnost činily v roce 1981 665 tisíc Kčs.
- * Koordinátorem politicko-výchovné práce je komise, v níž pracují zástupci všech oddílů a odborů.
- * Tělovýchovná jednota chce i nadále spolupracovat s komisí pro tělovýchovu a mládež při MěstNV a dalšími společenskými organizacemi, se kterými má již tradičně dobré vztahy, a to především s Pionýrskou organizací.

Tělovýchovná jednota
Jiskra Nový Bydžov

Pracovní iniciativa na SEŠ

Společenské organizace SSM a ROH na naší škole každoročně uzavírají závazky k významným výročím, zaměřené k rozvoji pracovní iniciativy.

Pracovníci a žáci školy při plnění závazků pomáhají při udržování a zvelebování pracovního prostředí školy a domova mládeže, města, ve kterém žijí, a hlavně pomáhají v podzemních pracích patronátnímu JZD ČSSP Nový Bydžov.

V letošním roce vzešel na členské schůzi ROH podnět k úpravě chodníku před domovem mládeže. Tato akce se brigádnickými hodinami zúčastnili pedagogičtí i provozní zaměstnanci i chlapci naší školy. Chodník byl vybudován během 11 dnů. Při této akci bylo odpracováno pracovníky školy 185 a žáky školy 218 hodin. Při dnešním stavu chodníků v našem městě máme pocit, že jsme dali příklad i dalším společenským organizacím, institucím i občanským výborům. Většina chodníků, které byly v neutěšeném stavu, se potom začala postupně upravovat.

Kromě této akce odpracovali žáci školy na úpravě prostředí školy v podzemních měsících 75 hodin, na úpravě prostředí domova mládeže 450 hodin.

Nejvíce brigádnických hodin bylo odpracováno při sklizňových pracích zemědělských podniků: při sklizni cibule a řepy v JZD ČSSP Nový Bydžov, při posklizňové úpravě brambor a zeleniny v JZD Smidary a Nový Bydžov. Žáci školy také pomáhali při ošetřování stromků v okresní školce i lesních stromků. Celkem odpracovali 3.071 hodin.

Na odpoledních brigádách po vyučování se podíleli i žáci IV. roč., kteří se připravují k maturitě, a samozřejmě i pedagogičtí pracovníci školy. V tomto školním roce vzhledem k nepříznivým klimatickým podmínkám byla naše brigádnická činnost nezbytná. Byla jí proto věnována mimořádná pozornost i po stránce organizační.

Zemědělské podniky naší práci velmi ocenily a snažily se pro ni vytvořit co nejpříznivější podmínky.

Ja

Mladí šachisté

V MDPM Nový Bydžov kromě jiných zájmových útvarů pracuje také již 3 roky šachový kroužek.

Zúčastňuje se řady pěkných turnajů, ale také je sám pořádá. Díky pochopení a zájmu vedení MDPM Nový Bydžov je kroužek dobře zabezpečen po stránce materiální i šachovou literaturou. Velkým nedostatkem kroužku je naprostý nedostatek šachových hodin. Přes veškerou snahu se nám nepodařilo zabezpečit ani jednu. Tento nedostatek řešíme za pomoci šach. oddílu TJ, který nám ochotně vychází vstříc.

Po letních prázdninách se kroužek začal opět scházet v září minulého roku a jeho činnost se rozjela naplno.

Jedním z prvních velkých turnajů, kterých jsme se zúčastnili, byl X. ročník „Memoriálu Miroslava Řezníčka“ v Ostroměři. Turnaje se zúčastnilo 15 družstev z Východočeského kraje a družstvo Bohemians Praha. Vítězem turnaje se stala Lokomotiva Pardubice. Naše družstvo ve složení Procházk, Kuzdas, Kytler a Vlášek obsadilo 4. místo. Své umístění zpečetilo vítězstvím Vláška v soutěži jednotlivců na čtvrté šachovnici.

Další pěknou akcí, jejímž pořadatelem byl MDPM N. B., byl šachový turnaj osmičlenných družstev na počest VŘSR, kterého se zúčastnilo 6 pozvaných družstev z Východočeského kraje. Vítězem turnaje se stalo družstvo L. Bělohrad. Naše družstvo obsadilo 4. místo a dvě druhá místa v jednotlivcích (Kytler, Bílek). Pohár do turnaje věnoval MV SČSP a pěkné

ceny věnovala ZO SČSP PMV Nový Bydžov.

Zúčastnili jsme se také turnaje jednotlivců v Lázních Bělohradě. V kategorii děvčat byla M. Lelková druhá a M. Bílková třetí, v kategorii mladších žáků byl Bílek druhý a Vlášek pátý, v kategorii starších žáků se našim nedařilo a zcela propadli.

Ve spolupráci s OV č. 16 jsme pořádali „Vánoční turnaj žáků“. Vítězem nejmladších se stala P. Bílková před S. Juříčkovou ml., v kategorii mladších žáků zvítězil J. Macháček před H. Čtvrtečkou a v kategorii nejstarších žáků obsadil první místo R. Fiala před L. Kuzdasem, v dívkách byla nejlépeší M. Bílková před M. Lelkovou. Ceny věnoval OV č. 16.

Šachový kroužek se zúčastnil také mistrovského turnaje v rámci okresu — Pionýrské ligy v Hradci Králové. V kategorii mladších žáků obsadil M. Bílek 4. místo, v kategorii starších žáků V. Vlášek 2. a Kytler 5. místo. V soutěži dívek vyhrála naše M. Lelková.

Do šachového kroužku dochází pravidelně kolem 26 dětí. Na našich schůzkách se učíme poznávat všechny zákony a úskalí této hry. Pro její neopakovatelnost a krásu ji máme všichni rádi. Přivítáme mezi námi každého chlapce i dívku se zájmem o tuto hru, protože děti, které šachy hrají, je třeba povzbudit a pro hru pině získat.

Stanislav Juříčka,
vedoucí šachového oddílu
MDPM Nový Bydžov

Šachy dovedou mladé chlapce opravdu zaujmout

Foto M. Bydžovský

Každodenní život potvrzuje, že pokrok ve vědě, technice a jejich prostřednictvím i ve výrobě je nemyslitelný bez tvořivé aktivity vysocě kvalifikovaného, všestranně a harmonicky rozvinutého člověka. Pro dnešek i pro zítřek platí, že plnění národních úkolů naší ekonomiky přímo závisí na úrovni a kvalitě práce dělníků ve všech odvětvích národního hospodářství.

Nádherný rys mládí

Růst vzdělanostní úrovně a kvalifikace dělnické třídy, všestranné zkvalitňování teoretické a praktické přípravy a prohlubování komunistické výchovy její mladé směny je stále významnějším faktorem.

Také na středním odborném učilišti v Novém Bydžově pohled na dosavadní přestavbu učňovského školství ukazuje, že jdeme správnou cestou při přípravě mladé směny dělnické třídy, aby na základě získaných vědomostí a dovedností mohla v praxi ve výrobě a ve sféře služeb úspěšně plnit svěřené úkoly.

My si však chceme dnes všimnout jiné stránky výchovy — toho, jak si naši žáci, kteří jsou ubytováni v domově mládeže, vytvářejí vztah k Novému Bydžovu. Jsou to brigády na pomoc starším občanům města a jiná veřejně prospěšná činnost.

Naši chlapci asi v 60 domácnostech starších občanů uložili 1415 q uhlí. Při tom odpracovali 420 hodin.

Při ostatní pomoci starším občanům (donáška uhlí, obstarávání nákupů, drobné opravy apod.) odpracovali 196 hodin.

Při veřejně prospěšné činnosti (údržba kluziště, koupaliště) odpracovali pro naše město celkem 371 hodin.

To všechno je bilance jednoho roku. V uvedených číslech se však promítá, že naši chlapci mají pochopení pro potřeby starších občanů ve městě a dovedou vydatně pomoci i při zvelebování našeho prostředí. A v tom je právě onen nádherný rys mládí.

Vaříme promyšleně

Akce „Výživa a zdraví“ roku 1981 se konala pod heslem „Vaříme promyšleně“. Zdůrazňovaly se v ní především zásady, které souvisí s přípravou pokrmů, jako např. připravovat přiměřené množství jídla, šetřit biologickou hodnotu potravin a snižovat hmotnostní ztráty. Při rozhodování „co vařit“ pamatovat na doporučení, že se má snižovat příjem tuků, dávat přednost rostlinným tukům,

Pokračování na str. 7

Dokončení ze str. 6

omezovat příjem cukru a pamatovat na denní příjem ze skupiny zeleniny.

Pravidelnou součástí této akce je i soutěž pro školní děti. V minulém roce byla určena pro děvčata a chlapce ze 3. a 4. třídy a měla název „Vyzkoušejme maminku“. Ve spádové oblasti NsP Nový Bydžov se jí zúčastnilo 300 dětí. Jejich úkolem bylo přečíst si v letáčku informace o vitamínech, nerostných látkách a různých živinách, které jsou obsaženy v potravinách a na nichž závisí naše tělesná zdatnost, zdraví i svěží vzhled. Děti se dozvěděly, že tyto látky jsou vzácné, a pokud s nimi zacházíme při úpravě potravin nešetrně, lze je velmi snadno zničit. Největšími nepřáteli vitaminů i jiných cenných látek obsažených v potravinách je vzduch, voda, teplo a záření.

Vitamin A je jednou z cenných složek mléka, chrání nás před onemocněním rohovky a umožňuje nám vidět i za šera. Tento vitamin se ničí vlivem světla.

Vitamin B nás chrání před onemocněním nervů a je obsažen v tmavém chlebu a některých dalších potravinách, také v maso. Necháme-li maso máčet ve vodě, místo abychom je rychle opláchnuli pod tekoucí vodou, vyluhuje se velká část této cenné látky.

Vitamin C je ochráncem před nákazami, krvácením z dásní a před únavou. Pomáhá předcházet chorobám srdce a cév, je obsažen zejména v čerstvé zelenině, též ve špenátu. Necháme-li čerstvě natrhaný špenát na vzduchu, ztrácí se tři čtvrtiny tohoto vitamínu.

V tučcích se vytvářejí vlivem vysokých teplot velmi škodlivé látky. To se stává např. při smažení, kdy se tuky přepalují.

To jsou jen příklady toho, že s vitamíny je třeba zacházet velmi opatrně a že potraviny nesmíme zbytečně vystavovat vodě, vzduchu, teplu a světlu.

Po zvládnutí tohoto minima správné přípravy potravin položily děti doma mamince nebo jiné hospodyně předepsané otázky a zakroužkovaly její odpovědi. Pokud odpověděla nesprávně, měly ji poučit a vysvětlit správný postup. Své zkušenosti, které při dotazování získaly, zapsaly na ústřížek a odeslaly jej OÚNZ — oddělení zdravotní výchovy v Hradci Králové. Všechny děti dostaly za účast drobnou pozornost v podobě propagačního materiálu. Šest procent dětí se může hlouběji poučit se svými maminkami z brožury „Základy výživy a vaření“. Jedno procento dětí má naději získat jako odměnu knížku při celostátním slosování.

Cílem soutěže bylo navodit kontakt mezi dítětem a matkou ve zdravotně výchovné situaci a vyvolat zájem o správnou technologickou přípravu potravin.

Děkujeme ředitelstvím a učitelům všech zúčastněných škol za pomoc při propagaci zdravé výživy, která je jedním z nejdůležitějších činitelů při zlepšování národního zdraví.

A. V.

Novobydžovské stáří

Stojíme na prahu roku 1982, Mezinárodního roku úcty ke stáří. V tomto roce nejenom celý svět, ale zejména gerontologové — odborníci a vědci, sledující všechno, co se týká starého člověka, obracejí svůj odborný a badatelský zájem na problém stárnutí a stáří, a to jak ve zdraví, tak v nemoci.

Stárnutí člověka přináší řadu problémů psychologických, sociálních, lékařských, administrativních, ekonomických, etických a pro někoho i metafyzických. Proto je vyhlášení Mezinárodního roku stáří byla Valným shromážděním Organizace spojených národů svolána vědecká konference do Vídně, kde ve dnech 26. července až 6. srpna budou gerontologové z celého světa rokovat o problémech stáří. Na celém světě jak vládní, tak vědecké instituce poukazují na důležitost výzkumů procesu stárnutí. Dříve, než se budu zabývat stářím osob v Novém Bydžově i v jeho integrovaných obcích speciálně, pak vzácným zjevem dlouhověkosti, osobou z nedaleké obce na Bydžovsku, dovoluji mi ještě několik informativních vět.

Světová zdravotnická organizace doporučuje držet se návrhů expertů a členit věkové skupiny takto:

45 až 59 let — střední věk,

60 až 74 let — vyšší věk (starší),
rané stáří,

75 až 89 let — pokročilý čili stařecký věk, vlastní stáří
či senium,

90 a více — dlouhověkost.

Často se mluví o přestárlých. Ve slově „přestárlý“ je obsaženo mnoho urážek a surovosti. Vynikající psychiatr univerzitní profesor MUDr. Vl. Vondráček, DrSc., říká, že přestárlý je strom, který neplodí, kráva, která nedojí, slepice, která nenese, ale člověk nemůže být nikdy přestárlý. I označení senilní by mělo být rezervováno pro patologické stavy, které se projevují výhradně ve vysokém věku a mají charakteristické etiopatogenetické, morfológické, funkční a klinické zvláštnosti.

V našem sdělení o stáří se budeme zabývat dlouhověkostí. Do redakční uzávěrky našeho prvního čísla Novobydžovského zpravodaje setkáváme se v našem městě a v integrovaných obcích s tímto stavem.

Celkem žije v našem městě a v integrovaných obcích 27 osob ve věku 90 až 95 let a z nich 21 v Novém Bydžově a 6 v integrovaných obcích, tj. ve Vysočanech, Lužci n. C., St. Bydžově, St. Skřeněři, v Žantově a ve Sloupně.

V dlouhověkosti převládají ženy, a to 17 žen a 10 mužů. Za nejstarší můžeme považovat paní Leopoldu Řezníčkovou, vdovu po bývalém odborném učitelé, znamenitým hudebníkoví, která dosáhne t. r. 95 let. Druhá dlouhověká v našem městě je paní Růžena Zahradníčková, dosud velmi

čilá a bystrá stařenka, matka Dr. Josefa Zahradníčka, které bylo 10. 3. t. r. 94 let. V Chlumci nad Cidlinou v nemocničním ošetření žije též naše občanka paní Marie Hurychová, vdova po staviteli, která dosáhla 29. 2. t. r. 94 let. Ve Sloupně žije Jan Lubas, který dosáhne 10. 4. t. r. 94 let. Jak je vidět, opět v dlouhověkosti v našem městě vedou ženy.

A nyní se obraťme k osobě stopětileté, k občanu měnickému panu Františku Novotnému, který je v okrese Hradec Králové a patří v celém Východočeském kraji nejstarší osobou. Přátelskou ochoťou manželů Kavkových z Měnika setkal jsem se v neděli odpoledne dne 31. ledna t. r. s Františkem Novotným. Jeho sedmdesátiletý syn Josef Novotný, mistr sedlářský v JZD Humburky, připravil mi ve své domácnosti toto vzácné a velmi milé „posezení“ se staříčkým otcem.

František Novotný z Měnika - nejstarší občan Východočeského kraje

František Novotný se narodil v Měniku 1. března 1877. Pochází z malé selské usedlosti, z rodiny, kde bylo 10 dětí, a to 7 děvčat a 3 chlapci, z nichž naživu dodnes zůstal jenom výše jmenovaný.

Přisedl jsem toho dne k čilému a pohyblivému stařečkovi, dosud s nesmírně přesnou pamětí, která po stránce psychiatrické, tj. rychlé vybavenosti, všípivosti, fixace i konverzace, je přímo obdivuhodná, a to jak pro události před sto lety, tak děje zcela recentní, nedávno minulé.

Paměť je jedním z nejdůležitějších faktorů usnadňujících co nejdelší zachování existence jedince.

Fyzické symptomy stáří tak pokročilého věku se u Františka Novotného nijak vyhraněně neprojevují, jenom sluch je silně narušen a značně vychýlená páteř svědčí o jeho dlouholeté, namáhavé, vyčerpávací práci. Konečně víme, že naše páteř stárne již od třiceti let. František Novotný patří mezi ty šťastlivce, u nichž biologický věk pokulhává za věkem kalendářním, neboť dosud nepoznal negativní stránku stáří. František Novotný je ve svém věku živou kronikou své obce. Pamatuje, kde a ve kterém stavení chodil do školy, jmenuje jména svých učitelů, na jejichž pedagogické působení s úctou vzpomíná.

Po vychození tamní dvouleté školy pracuje doma v hospodářství, svou zručností vypomáhá též sousedům a po vojenské službě — s přestávkou účasti v první světové válce — pracuje po celých 40 let celoročně v novobydžovském cukrovaru na tzv. mlýnech — nynější odstředivky. Dříve z těchto mlýnů vyhraboval lopatkou materiál do šneků. Opět uvádí jména svých cukrovarnických vedoucích, ředitelů a inženýrů. Do novobydžovského cukrovaru chodil denně, za každého počasí pěšky, tj. celkem 12 km. Strava: dva velké krajíce chleba, v nich důlek naplněný dobrým domácím sádlem, někdy kousek tlačenky nebo salámu. A čím bylo jídlo tlustší, tím to bylo lepší. To je pro něho pochoutkou dodnes. Po příchodu domů nezahálel, ale jako pohotový, obratný a zručný sekáč, stále vyhledávaný tamními hospodáři, pomáhal při senách, otavách, žních a všude, kde bylo třeba jeho rychlé a pilné pomoci v hospodářských pracích.

Po celý život žil zcela skromně a prostě, jako téměř celá tehdejší vesnice. Maso bývalo jenom v neděli, většinou ze zabijaček. Vzpomíná na znamenité domácí uzené, na výbornou slaninu — špek. Maso se doplňovalo z domácí drůbeže, jinak denní strava sestávala z kávy — melty, chleba, vajíček, domácího másla, tvarohu, podmáslí a domácího uleželého syra, „kysela“ a jednoduchých polévek. Ovoce se zužitkovávalo na povídla, jablková, švestková, na křížaly z jablek, hrušek a sušily se výborné švestky. Usilovně se šetřilo všude a na všem.

Se svou ženou vychoval František Novotný tři děti, jednu dceru a dva syny. Za svého života netrpěl žádnou vážnou nemocí, a když před několika léty nachladl a objevily se vysoké teploty a přivolání lékaře předepsal příslušné léky a klid na lůžku, energicky odmítl jít ležet, že by dostal zápal plic. Chodil ve vytopené místnosti přes den v kožichu, chřipka za čas přešla a ozdravěl nemocný

přešel ke svému dennímu pořádku. Musím ještě doplnit, že František Novotný kouřil „fajku“ do 90 let a jeho oblíbenou tekutinou bylo a je pivo.

Jak dnes vypadá jeho denní život? Bydlí ve vzorně a čistě upravené místnosti, kde se nachází postel, dvě staré skříně, které si nedá vyměnit, stůl a kamna. Denně vstává v pět hodin a jeho syn se svou ženou po jeho ranní toaletě mu připravují bílou, zrnkovou kávu nebo čaj s citronem, chléb s máslem, silně mazaný medem. Pokud chce, poslouchá silně hrající rozhlas, neboť má zájem, co se děje ve světě. Po normálním obědě chvíli odpočívá, neleží a opět se jde odpoledne projít.

Rád dodnes sleduje polní práce, k nimž má občas odborné připomínky, vzhledem ke svým dlouholetým zkušenostem. Z jídelního venkovského lístku má rád maso, a to čím tlustší, tím pro něho chutnější. Zejména rád jí domácí velmi tlustou tlačenku a olejovky. Z tekutin vypije denně jedno až dvě piva a v létě i tři. Denně chodí na lože v 19 hodin a

velmi řídké i později. Spí též rád a velmi dobře hlubokým spánkem.

O svého otce, jak již bylo řečeno, se stará vzorně a pečlivě jeho syn se svou paní, kteří mohou být vzorem a příkladem všem, kteří mají na starosti své staré rodiče. Rozloučil jsem se upřímným stiskem ruky s milým stařečkem, který šťastně žije ve vzorném rodinném prostředí svého syna.

Vážení čtenáři, je těžko vám poradit, abyste i vy dosáhli tak šťastné dlouhověkosti. Závisí to na mnoha faktorech genetických. Totiž zda stárnutí je naprogramované, zabudované do genu, či zda je způsobováno vnějšími faktory, osobním životem, imunitou a ostatními faktory, které lékařská věda teprve zkoumá. Vzhledem k výše uvedenému, dovolte mi ještě závěrečnou úvahu.

Ideálem moderního člověka je naprostá soběstačnost. Ve stáří soběstačnost klesá, potřeba cizí pomoci stoupá, zde se mění soběstačnost v závislost nebo stav rovnováhy mezi potřebami starého člověka a prostředím a jeho životními podmínkami

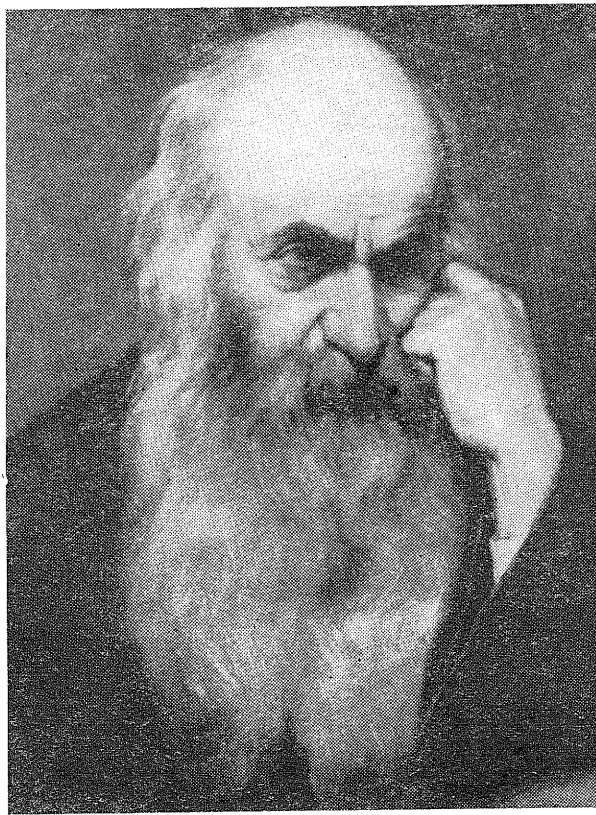
bývá narušen. V celé naší společnosti vzniká požadavek, aby prodloužený věk byl štěstím vzhledem k vykonané práci — a ne hrůzou.

Proto jsme vděční všem, kteří ctí stáří a podávají těmto lidem ochotně a rychle pomocnou ruku, a to v každém prostředí. Někdy starý člověk trpí různými rozmary, tvrdohlavostí, začínající sklerózou, ale i zde je třeba prokázat naši shovívavost.

Prokazatelnou dobrovolnou pomoc potřebným starým lidem nutno hodnotit jako vysoce společenskou angažovanost. Vzhledem k jedinečným sociálním zařízením, obdivovaným i cizinou, stává se péče o staré lidi jednou z oblastí, která přesvědčivě dokazuje hluboké humanistické poslání politiky našeho státu.

Spojíme-li všichni Mezinárodní rok úcty ke stáří s usilovným zájmem a péčí o šťastné a klidné stáří našich občanů, pomůžeme tím nejen ušlechtilým myšlenkám, ale i obohacení života obyvatel a dobrému soužití všech navzájem.

Dr. Oldřich Maštálka

Největší mistři malby se znovu a znovu vraceli k námětu stáří. Tváře, do nichž život vepsal nesmazatelné stopy individuálních lidských osudů, jsou nejen dokladem uměleckého mistrovství svých tvůrců, ale zároveň trvalým svědectvím o proměnách člověka v nepřetržitě se odvíjejícím čase. Kolikrát upoutala vráskami zbrzděná tvář slavného Rembrandta! Co životní moudrosti vyjadřují stařecké hlavy barokního malíře Petra Brandla!

Ale přesvědčivé portréty starých lidí nemusíme hledat jen u proslulých umělců. Často i téměř zcela neznámí a naprávem zapomenutí malíři vytvořili v této oblasti pozoruhodná díla. Mezi ně nepochybně patřil i akad. malíř Jan Vavřina (1848—1883), absolvent vídeňské malířské akademie a první profesor kreslení na novobydžovském reálném gymnáziu. Už za studii na akademii namaloval sebor stařeckých portrétů, který dodnes zaujme realistickým pojetím a brilantní malířskou technikou. Oba reprodukované obrazy z tohoto souboru jsou nyní vystaveny v expozici našeho muzea.

Text a foto J. Prokop

Aby se nezapomnělo ...

V. část

Náše poslední posezení nad vzpomínkami o historii bydžovského divadla došlo až do závěru roku 1938, respektive do počátku roku 1939. Poďíváme se tedy, jaká situace zastihla členstvo „Jirásků“ těsně před nejsmutnějším obdobím našich dějin — před násilnou okupací naší republiky.

Dobře stabilizovaná členská základna byla posílena ještě několika novými členy, kteří přišli ze zabraných pohraničních území a usadili se v našem městě. Bylo u nás smutně po tom září v roce 1938, skutečnost však se nedala měnit, bylo tedy nutné pracovat za stávajících poměrů tak, jak nejlépe bude možno, a spoluobčanům našeho města alespoň trochu toho dobrého divadla a hudby zpříjemnit dlouhé dny a večery nejistoty. Ve členské základně došlo také k několika změnám, které si vyžádaly existenční poměry nebo pracovní starosti. Tak především téměř po 30 letech práce pro bydžovské divadlo odchází z aktivní činnosti Alois Janata, neúnavný herec, režisér, dramaturg, spoluautor her — a hlavně výborný organizátor. Starosti o podnik byly neúnosné, bylo nutno mu věnovat veškerý čas, sílu, nervy. Několik sezón před ním odešla z aktivní činnosti jedna z nejplatnějších členek staré gardy Anna Sacherová. Existenční starosti s vlastním podnikem ji odvedly od divadelní práce navždycky. Ve třicátých letech také spolek ztratil dlouholetého jednatele, herce, člena výboru a inspicienta Karla Hnyka. Také dlouholetý režisér, dramatický autor a upravovatel mnoha her F. A. Sixl odešel za svým povoláním do Hradce Králové, aby se tam stal předním hradeckým chirurgem. Na počátku třicátých let také odchází z aktivní činnosti dlouholetý režisér, herec, jednatel, matrikář a archivář Láda Lysa, jehož vysoká, štíhlá a pružná postava ho předurčila k tomu, aby se stal pro naše diváky nezapomenutelným Jánošíkem.

Ale nelze mluvit jen o tom, kdo ze členů odešel, spolek měl také značný příliv členů z řad studentů, s nimiž byla provedena řada velkých představení. Ale přišla i druhá generace, rodiče přivedli své děti — např. celou řadu rolí sehrála Sl. Řeháková, kterou přivedla k divadelní práci její matka — Anežka Řeháková, přišel s ní také pomoci v divadelní práci její manžel Láda Řehák, dlouholetý umělecký maskér našeho souboru. Ze studentských řad zůstali v souboru Jan Hezký, K. Engler, stále více se prosazovali v souboru svou poctivou prací Bohoušek Smílek, o kterém bude ještě později zmínka, dále Jarka Polman, Julča Sommerschuhová se svým manželem, Franta Sládek, Jindra Čížek, Frant. Chaloupka, Karel Trojna, Růž. a Jarka Kubíčkoví. Mařenka Kyselová se stále více prosazovala svým vytříbeným a vysokým sopránem a spolu s Dragem Čáslavským, který se vrátil z působení v Malé operetě opět do Bydžova, vytvořili první operetní pár na několik let bez konkurence. František Poláček, kte-

rý již dlouhá léta dominoval ve svém oboru hereckém, poznal se v souboru se svou budoucí manželkou a zůstali divadlu věrni až do svého odchodu z Bydžova. Sdružení studentstva novobydžovského (SSN) bylo bohatou studnicí nových členů, jak jsme se již před chvílí zmínili. Je nutno však připomenout ještě další, protože dále bude o nich řeč. Platnými členy pro svou všestrannost v herecké práci se stali Ant. Jošt, Mirek Dunka, Jar. Holman, Fr. Klaban, J. Mrklůvský a další.

Uvádím tato jména i přehled o členské základně jen proto, aby bylo jasné vidět, jak příznivě se vyvinula situace pro divadelní práci, aby se mohlo přistoupit i k nejnáročnějším a nejrozsáhlejším hrám. Od roku 1934 se soubor také opíral o velmi dobrou spolupráci

s výborným orchestrem Josefa Fišery, jehož kapelník byl sám výborným všestranným muzikantem a dirigentem, upravoval a komponoval pro představení také svoji hudbu, takže i po této stránce se bydžovský soubor stal známým v celém kraji a jeho představení byla vždy dlouho předem vyprodána. Takto stabilizovaný soubor mohl diváky nejen povzbuzovat, vychovávat a poučovat, ale i bavit, aby zapomněli na tu smutnou dobu roku osmatřicátého.

Činnost v posledních letech před okupací byla proto velmi bohatá — v r. 1936 bylo sehráno celkem 36 her, v r. 1937 celkem 31, v r. 1938 se však od září do listopadu nehrálo, národ měl jiné starosti — smutné — v tom roce se také odehrálo pouze 17 her. Před-

Revue „Za filmem celým světem“ z roku 1927

Foto Archivu DJ Jirásek

Další revue „Kde asi je?“ z roku 1928

stavení bylo možno hrát proto tak často, že na každý herecký obor bylo několik vyrovnaných interpretů. A tak se hrálo s vědomím, že pro naše diváky budeme hrát nerušeně dál, abychom tu truchlivou dobu nějak přežvali. A tak hned v únoru 1939 byla nasazena do repertoáru Jiráskova „Lucerna“ ve dvou představeních a 5. března Snížkova hra „Příklady táhnou“ v režii Frant. Peřiny v jednom provedení. Ale pak přišel

15. březen 1939 — začátek doby nacistického temna.

Bylo to smutné ráno v tu osudnou středu. I obloha se rozplakala nad strašným osudem národa a do rozbředlého sněhu padaly vytrvale kapky deště. Tváře maminek byly toho rána zvlhlé slzami a oči od nočního bdění zarudlé, když vypravovaly děti do školy a jen těžko jim dovedly vysvětlit, proč pláč. Ani třeba netušily, že až se děti vrátí domů, nenajdou už otce nebo matku doma. Směrem od Hradce Králové se valil proud po zuby ozbrojených vojáků. Jeli samozřejmě po pravé straně, tak jak se jezdilo u nich doma, a působili zmatky v dopravě. Po ulicích stály hloučky lidí, smutných, unavených, avšak se zlobou v očích a s plným odhodláním nedat si vzít alespoň svoji hrdost, která zůstala v jejich srdcích.

Uběhl první den okupace, hnědý mor se počal rozlévat i po našem městě. Prvé autobusy s českými vlastenci mizely do neznáma a v mnoha rodinách nastaly dny a roky čekání, mnohdy beznadějného. Co nyní dělat? Čekat se založenými rukama? To nelze! A proto již následující večer, ve čtvrtek dne 16. března svolává předseda předsednictvo do spolkové místnosti u Mrázů (Na kopečku) až do poslední zadní místnosti a na pořadu je jedna otázka: „Co uděláme pro to, aby náš národ tuto dobu přežil?“ Schůze je krátká, odpověď též — využít plně možností, dokud ještě můžeme k lidem mluvit z jeviště a držet jejich sebevědomí, nechat jim naslouchat krásné české řeči a bránit do poslední chvíle to, co nám ještě zbývá — české divadlo, které k českému člověku mluvilo vždy i v dobách nejhrošších. Proto bylo rozhodnutí jednoznačné: hrát, hrát! A to co nejvíce a co nejdříve. Slovo má nyní na schůzi dramaturg spolku Jaromír Matějovský, navrhuje novou hru J. Kubíka a D. Hálové s hudbou Em. Starého „Podzimní píseň lásky“. Je to hra ze života Tylova s líbivou hudbou a zpívá se v ní píseň „Kde domov můj“. Odhlásováno, schůze krátká, rozhodnutí velké a zkouška již v pondělí. Premiéra bude o velikonočních a zapojen bude celý soubor včetně studentů. Předseda schůzi končí, úkoly rozděleny, režisérem představení bude Jaromír Matějovský, hudbu obstará orchestr Josefa Fišery. Příkaz jasný, hře dát všechno, aby výsledek byl jednoznačný. Všichni se rozešli do temné noci, každý jinam, hlídky německých slídlů jsou všude. Všem přítomným na schůzce byl úkol i účel jasný — nikdo však netušil ani v nejnemenším, že divadelní soubor vlastně bude první v Novém Bydžově, který pozná, jak se

říká „na vlastní kůži“, jak to vlastně myslí s námi ti „budovatelé nového pořádku“, jak oni říkali. A proto si poslechněte, co se stalo v divadle jednoho večera počátkem dubna právě při studiu shora zmíněné vlastenecké hry. Protože tato příhoda není veelku mezi našimi spoluobčany známá, zmíníme se o ní trochu podrobněji.

Příprava představení již pokročila tak daleko, že se zkušelo na jevišti i s hudebními vložkami. Zkouška měla normální průběh, vůbec se nebrala na vědomí skutečnost, že kousek za jevištěm, jen za zdí, v chlapecké škole jsou nyní nikoliv školní děti, ale „ochránci“, kteří prostě vyhnali děti ze školy a udělali si tam kasárny. A jak to už tak v divadle bývá, kdo právě nezkouší, stará se o to, jak by si ukrátil dlouhou chvíli, a to bývá většinou tak, že si vymýšlí všelijaké lumpárničky. A protože byl v této hře i početný kompars studentský, nebylo o nějaké ty drobné legrácky nouze. A byly to většinou legrácky na účet našich nových „ochránců“, kteří dle mínění většiny divadelníků již chrápali vedle ve škole. A kde se vzal, tu se vzal v rekvizitách starý hrnec, který posloužil za helmu a koště za flintu a už se předváděla stráž, která v prvních dnech po okupaci strašila i před vchodem do radnice. A v tomto „převleku“ rádlilo několik študáků po divadle a nelenili si vníknout i na jeviště a tam pronést několik vět v jazyku samospasitelném a zařvat několik povelů. A zkouška probíhala v klidu, až přišla scéna, kdy se na jevišti zpívá píseň „Kde domov můj“. Všechno s plnou pietou a láskou nadšeně pělo tuto píseň, až se divadlo chvělo v základech, a pak hra pokračovala dál. Na jevišti byli právě herci představující Tylovu společnost, Jarča Kabeláková-Folbergrová, Řeháková, Smílek, Poláčková, Trojna a další, když se opět vynořila hlava v helmě a puškou v ruce. Ta helma byla ale poněkud jiná a ta puška taky, takže Jarča Folbergrová křikla na toho kolegu, který dle jejího mínění opět zavítal na scénu: „Jé, to je legrace, kdes vzal, Mirku, ten nočník na hlavu?“ Ale „Mirek“ kroutil hlavou, že nerozumí a ustavičně řval: „Hände hoch, Hände hoch! Alle 'raus! Alle 'raus!“ A už bylo plné jeviště německých uniforem, flint, bodáků a samopalů. Všechno zůstalo jako přimražené! Co se stalo? Kde to jsme? Nastal zmatek, ta smečka všechno hnala z jeviště a ven, sotva dovolili vzít ze šatny to nejnnutnější a hned všechno hnali ven. A ihned „kdo je tady vedoucí a půjde s námi“, začali herce rozhánět, každý bezhlavě klopytal z divadla, nevěděl, co se děje. František Peřina se snažil německy stručně vysvětlit, o co jde, ale nikdo se s nikým nebavil a jen stále mířili těmi jejich bouchačkami po členech souboru a řvali. Sebrali pak Rudolfa Šimanovského a Františka Peřinu a odvedli je do chlapecké školy k veliteli kasáren. Ostatní rozehnali. Ti se však ihned sešli před hotelem „LEV“ na náměstí, kde čekali až do 3 hodin do rána, co se bude dít a jak všechno dopadne. Na jednu věc však zapomněli. V orchestru přehlédli kapelníka Fišeru, který ihned spodním vchodem z di-

vadla uprchl, aby venku zvěstoval, co se v divadle děje, a aby se dalo něco podnikat, protože jinak by se vůbec nikdo nedověděl, co se vlastně stalo.

A jak vlastně vznikla celá ta neočekávaná scéna? To se dověděli teprve v kasárnách u velitele. Nejdříve samozřejmě řvaní, že se všechno nechá postřílet, že je to sabotáž proti říši a že se všemi zatočí. Když se dostatečně vyřval, byl zaskočen hned prvou věcí, perfektní němčinou Františka Peřiny, který mu rozumně začal vysvětlovat, oč jde. Z počátku nechtěl nebo neuměl vůbec pochopit, co je to ochotnická práce, že nejde o žádné spiknutí proti nim, ta píseň, že patří ke hře, musel vyprávět celý děj, musel také říci, kdy hra vznikla, a když mu bylo trpělivě vysvětleno, o co se jedná, začalo všechno znovu. Oběma našim členům už šla ta skopčácká paličatost na nervy, ale nedalo se nic dělat, šlo to znovu a vzhledem k tomu, že to bylo řečeno bezvadnou němčinou, ponenáhlu se skopčák uklidnil a ve 3 hodiny ráno oba propustil. Rezultát však byl takový:

1. ihned příští den ráno doručit veliteli německé posádky 1 výtisk knížky,
2. ihned předložit knížku na okresní úřad a předložit povolení ke hře.

Obě tyto věci byly ihned zařízeny. O povolení se stejně žádalo na každou hru, a pokud se týká té knížky pro velitele německých vetřelců, tak tomu stejně nebyla nic platná, poněvadž podle vyjádření Františka Peřiny uměl pouze německy, a to ještě dost špatně. Bůhví, kde ho sebrali po Evropě. Když ve 3 hodiny ráno se všichni sešli před hotelem „LEV“, spadla ze všech tíha, nikdo se nebál, nikdo necouvl, příští den byla zkouška a premiéra byla dne 9. dubna o velikonočních a byla slavná, všechno zpívalo „Kde domov můj“, Fišerova kapela hrála jako nikdy předtím, v hledišti sice na tvářích slzy, ale u srdce teplo. „Jsme všichni pohromadě, je nám dobře“ — to bylo cítit přes rampu z jeviště do hlediště i naopak.

Když jsme se tak někdy sešli ve zkoušce a vzpomínalo se na ty hrozné chvíle, padla mnohdy jedna otázka: Nebýt toho, že někdo mohl tak dobře v jazyku samospasitelném vysvětlit celou situaci, jak by to dopadlo? Hrál by se ještě potom divadlo? Nebyly by z divadla kasárny po celou válku, jako byly ze školy? Bylo by možno k vám, divákům, promlouvat z jeviště v té nejkrásnější řeči na světě? Mohla by k vám znít všechna ta hudba, kterou jsme vám přinášeli po celou dobu okupace? Nevím, co si myslíte vy, ale my jsme přesvědčeni o tom, že asi ne.

A jak jsme zase prodělali další horké chvíle s našimi „ochránci“, to si už zase necháme napříště, kdy vás zvu na další vzpomínání do našeho stánku Thalie — do bydzovského divadla, které tolik pamatuje, kde jste i vy prožili tolik hezkých chvílek s námi.

Zdeněk Smutný

Fučíkův »táta« Skořepa

V prostorách správy dráhy, vedle jiného aktéra Fučíkovy Reportáže Josefa Vysušila, uprostřed sítě denního styku se železničáři vystupuje v ilegální práci z masy i Josef Skořepa. Je členem odbojové skupiny s rozsáhlým zpravodajským a destrukčním posláním. Jejich činnost nazvuje na vojenské vedení Petičního výboru Věrní zůstaneme, sbírají informace o přepravě pohonných hmot, o pohybech vojenských transportů, účastní se sabotáží na železnici, opatřují zbraně pro stálé rostoucí počet těch, kdo odcházejí za hranice. Hledají a nalézají úkryty pro černé vysílačky, podílejí se na vybudování radiotelegrafické zpravodajské sítě. Josef Skořepa ukrývá gestapem hledané odbojové pracovníky a ve svém zadluženém domku v Praze na Petřinách jim poskytuje přibytěk, tráví hodiny v tramvajích, aby stíral stopy svých pochůzek... Je ve spojení s podplukovníkem Balabánem, podplukovníkem Josefem Mašínem, štábním kapitánem Václavem Morávkem. Po jejich likvidaci spolupracuje s redaktorem ČTK Václavem Königem a tři dny po jeho zatčení zatýká gestapo i Josefa Skořepu.

Dnes je již zcela zřejmé, že tato skupina aktivně přispívala ke zjišťování důležitých zpráv na území tzv. protektorátu Čechy a Morava a měla od května 1940 přímé styky s komunistickým odbojem, se sovětskou zpravodajskou službou. K neaktivnějším informátorům patřili železniční úředníci — Stanislav Kácl, Josef Dopita a Josef Skořepa. Přímé vazby se uskuptežovaly prostřednictvím plukovníka J. Churavého a Václava Königa...

Svědectví třetí:

„Mám zde „syna“, mladého Rusáčka, zde osleplého, kterému přilepšují a kterého těším a který mi z vděčnosti říká „můj tátičku“.

Co neštěstí, bolesti, katastrof jsme zde prožili, to nelze vyličit. Avšak právě proto jsem názoru, že dnes moje místo jest zde, zde jest Golgota křížové cesty národa, na kterou naši potomci budou vzpomínat s úctou... Řeknu otevřeně, že ani v nejmenším nelituji ničeho. Činil jsem, co bylo mojí povinností a s tímto jsem musel počítat. Žijeme v době, která se národu nevyskytne po staletí.

Pro případ, že bych se přece jenom nevrátil, věnuj, prosím, hlavní péči výchově malého Pavlíčka tak, aby jednou čestně nesl moje jméno. To jest mé hlavní přání a největší radost...

Svědectví čtvrté:

... „Moje drahá, nejsme sami, kteří jsou tak těžce postiženi osudem. Uvedu Ti jenom jeden z posledních případů, který se týká mého dobrého přítele, spisovatele Julia Fučíka. Byl zatčen loni v dubnu současně se ženou, o které se dozvěděl v minulém týdnu, že má jeti do Osvienczyna. Chtěl ji ještě jednou v životě jenom spatřiti... V Osvienczynu řádi tyfus a s největší prav-

děpodobností tam Gustina zemře. Opatřili jsme protityfové pastilky, které jsem chtěl za každou cenu jeho ženě propašovat. Odjela, aniž muži podala ruku, a aniž obdržela 6 pastilek, které jí mohly zachránit život. A přece se Ti dva lidé mají tolik rádi. A jejich vyhlídka na shledání? — žádná! Ji hrozí smrt v Osvienczyně, jemu v Berlíně.

Přikládám onu část jeho paměti z Pankráce, která jest věnována jeho ženě a kde jest zároveň napsána jeho závět. Těch pár listků si, prosím, přečti a uschovej je co nejbedlivěji — jsou velmi cenné. (Jest to balíček — označený písmenem „F“) ... Dále mi pošli moje brýle, špatně vidím...

Bud statečná, moje lásko.

Tvůj P e p a“

Svědectví — z pankráckého vězení poslední:

„Moji nejdrazší, odjízdim 14. 7. pryč. Operace bude provedena asi za dva měsíce...“

Dopis z Mnichova — dopis na rozloučenou:

„Josef Skořepa. 5. září 1944. Haničko a Pavlíčku! — V 5 hodin odpoledne budu popraven, a proto se s Tebou a Pavlíčkem loučím. (zásah cenzury mnichovské věznice — pozn. autorů). Prosím Tě, moje nejdrazší, přijmi tuto zprávu klidně — pokud to lze — nes svůj osud hrdě, uvědomuj si stále, že nyní zbýváš našemu dítěti pouze Ty. Tak rád bych Tě na rozloučenou pohladil za všechna utrpení, která Ti náš společný život přinesl, a nemohu-li Ti již poděkovat osobně, věř, drahousku, že jsem byl vždy s Tebou tak šťasten, že bych nevolil jinak než 15. XI. 1930. Prosím a naléhavě žádám Pavlíčka až

doroste, aby vždy se k Tobě choval s nejvyšší láskou a úctou, aby aspoň část tak trnité cesty, cesty životem, byla prozářena láskou a rodinným klidem a mírem. Ty, srděčko moje, vychovávej Pavlíčka v lásce k lidstvu (další zásah cenzury — pozn. autorů) a člověku a ke smyslu pro spravedlnost a skromnost (zásah cenzury — pozn. autorů). Nechť je Váš poměr prozářen láskou a vzájemnou úctou. Bud' k němu trpělivá a klidná. Viš, že jsem byl na Pavlíka hrdý, a proto Tě prosím, urči si životní úkol vychovati jej. (zásah cenzury. Dále v dopise na rozloučenou následují vzkazy nejbližším — pozn. autorů).

Pavlíčku — bud' vždy hodný, pilně se uč, hodně studuj — můj nejdrazší hošíčku!

Váš manžel a otec Josef Skořepa“

... Je úterý 5. září 1944. Krátce před šestnáctou vstupuje do cely „wachmeister“ a vybízí Josefa Skořepu, aby ho následoval. Odvádí ho do „přípravné cely“.

Je den stínání.

Celou se ozývá rázný pokyn ke svléknutí do naha. Znovu se obléci — jen do vězeňských kalhot a zůstat bez košile, popravčí sluhové spoutávají na zádech Skořepovy ruce a házejí ho břichem na lavici — pod sekeru.

Je 17 hodin 12 minut, úterý 5. září 1944.

Nad Stadelheimem — mnichovskou věznicí — klímbá umíráček.

V celách stojí spoluvězni se sklopenou hlavou a potichu zpívají hymnu. Mezitím v ševcovně vězeňský švec Ladislav Hájek nařezává ševcovským

Pokračování na str. 13

Vchod do mnichovské věznice, ve které byl dne 5. září 1944 popraven „táta“ Skořepa

Foto archiv muzea

kněpem „opravené“ boty soudního oficiála a háže do kamen krabičku floků — všechno, co hoří, na pozdrav dobrému člověku ...

V úmrtním oznámení, které je dne 13. října 1944 odesláno manželce Janě Skořepové na dobírku s vyžádáním

poplatku 60 RM (marek), se sděluje, že Josef Skořepa zemřel přirozenou smrtí ...

Syn Josefa Skořepy — Pavel — se stal inženýrem, staví železnice. Maminka Jana Skořepová (zvaná Hana) po celý život pracuje; ještě dnes jako průvodkyně PIS (Pražské informační služby). Oba dva zůstali věrni tomu,

kteřý pro lidi žil a svůj život pro ně obětoval, pro které byl tátou ...

Tak mu také všichni za jeho života říkali. TÁTA Skořepa.

Úryvky z knihy Viktora Andrijanova a Zdeňka Hrabice „Lidé z Reportáže“, vydané v roce 1981 v nakladatelství Mladá fronta.

Z MĚSTSKÉ LIDOVÉ KNIHOVNY

Městská lidová knihovna v Novém Bydžově plní funkci veřejné knihovny pro okruh 7 000 obyvatel a střediskovou funkci pro 2 000 obyvatel. V současné době má 5 poboček v integrovaných obcích (Lužec nad Cidlinou, Skochovice, Sloupno, Starý Bydžov a Zachrašťany) a metodicky řídí dalších 12 přidružených knihoven (rozbor a kordinace jejich činnosti).

V posledních letech měl počet stálých čtenářů i výpůjček mírně vzestupnou tendenci, do které nepříznivě zasáhly rozsáhlé adaptační práce v budově spojitelné, spojené nejprve s nezbytným dočasným uzavřením knihovny a v nynější době omezením provozu. V roce 1980 dosáhl počet výpůjček 31 000. V současné době má knihovna přes 1 000 stálých čtenářů, z toho školní mládeže do 14 let 220 a studující mládeže ve věku od 15 do 19 let 180 čtenářů.

Uvedené adaptační práce na druhé straně vytvoří podstatně lepší podmínky pro další práci knihovny. Knihovna nyní získala nové vybavení, odpovídající zvýšeným čtenářským nárokům (nové regály, audiovizuální regál, půjčovní pulty, stolky, sedačky, kartotéční skříňky apod.). Současně byly prostory knihovny zvětšeny o další místnost — samostatné dětské oddělení (půjčovnu, volný výběr a čtenářská místa).

Po dokončení adaptačních prací (výměna elektroinstalace a ústředního topení) a vymalování všech prostor (předpoklad do poloviny roku 1982) knihovna zahájí provoz v plném rozsahu v nově upravených interiérech.

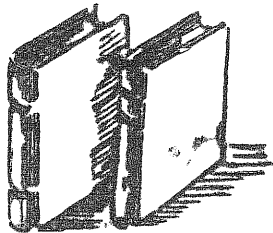
MĚLK ve své dosavadní činnosti věnovala trvalou pozornost masově politické práci se čtenáři, hlavně z řad mládeže. Všechna významná politická a kulturní výročí roku byla pravidelně připomínána výstavkami knih a agitačního obrazového materiálu (průměrně 1 výstavka za týden).

Při práci s dětmi a mládeží se zvláště osvědčily různé čtenářské besedy a literární soutěže a pro nejmenší předčítání pohádek. Za rok za plného provozu knihovny bylo podobných akcí průměrně 10. Opravdovým svátkem malých i velkých čtenářů byly besedy se známými spisovateli (např. s autorem našeho kraje Václavem Horynou).

V oblasti mimoškolního vzdělávání pracujících a studující mládeže knihovna poskytovala potřebnou literaturu ze svého fondu, a pokud požadované svazky neměla, opatřovala

je v knihovnách vyššího typu. Knihovna také věnovala mimořádnou pozornost pořízení seznamů politické a společenskopolitické literatury, kterou má ve svém fondu. Tyto seznamy s uspokojením přivítali hlavně studující VUMLU.

Nové úkoly přinesla v roce 1980 integrace obcí. Byla skončena úplná revize knižního fondu spojená s vyřazováním opotřebovaných knih, balením knižního fondu a zavedením knižních lístků ve Starém Bydžově, Sloupně a Zachrašťanech a tato práce je dokončována ve Skochovicích.

Od poloviny letošního roku bude knihovna pracovat v nově upravených prostorech v plném rozsahu. Zlepší se nejen prostředí pro čtenáře, ale i pracovní prostředí pro zaměstnance knihovny. Nově jsou také řešeny deponitáře ostatních knižních fondů.

Nové členění knihovny podle návrhu architekta z TÚK v Praze také zvýrazní místo politického oddělení literatury a čítárny, která bude sloužit přednáškám, besedám a jiným kolektivním akcím se čtenáři.

V oblasti masově politické práce bude knihovna i v příštích letech trvale připomínat všechna významná politická a kulturní výročí roku aktuálními výstavkami knih z různého propagačního a agitačního materiálu. V souladu s hlavními směry kulturně výchovné činnosti vytyčenými pravidelně na každý rok vládou ČSR zaměří se knihovna v roce 1982 na 65. výročí VŘSR a 60. výročí vzniku SSSR. Myšlenky socialistického vlastnictví a proletářského internacionalismu v sovětské literatuře budou připomenuty i na besedách v rámci Měsíce knihy. Roku 1982 bude výchovně využito i jako Mezinárodního roku úcty ke stáří (čtenářskou besedou) a Mezinárodního roku tvorby a ochrany přírody a životního pro-

středí (stálou výstavkou knih a obrazového materiálu).

V příštím roce v rámci prohlubování družby se slovenským lidem knihovna naváže spolupráci s MLK v Brezně, aby v dalších letech bylo možno k výročí SNP uspořádat výstavky výměnných souborů knih.

Při práci s dětmi a mládeží budou pokračovat osvědčené formy činnosti (pro nejmenší předčítání pohádek, pro školní a studující mládež čtenářské besedy a literární soutěže). Jednou za rok knihovna nově uspořádá čtenářskou anketu, která se stane dobrým prostředkem pro zjišťování měnících se čtenářských zájmů naší mládeže. Do konce roku 1982 dále knihovna založí literární kroužek pro školní mládež do 15 let. Kroužek se zaměří na bližší poznávání umělecké literatury. Bude pořádat nejen vlastní čtenářské besedy nad přečtenými knihami, ale zúčastní se i literárních exkurzí a výletů a besed se spisovateli, pořádanými jednou za rok přímo naší knihovnou, popřípadě Okresní knihovnou v Hradci Králové. V souvislosti se zapojením do systému výchovy Mládež a kultura se knihovna zvláště zaměří na dělnickou a učňovskou mládež a naváže trvalou spolupráci s Domovem mládeže SOU v Novém Bydžově.

V oblasti mimoškolního vzdělávání pracujících a studující mládeže bude knihovna pokračovat v osvědčené praxi — pokud požadované svazky ve svém fondu nemá, opatřuje je prostřednictvím meziknižovní výpůjční služby. Pro studující VUMLU i další zájemce o společenskopolitickou literaturu budou v příštím roce doplněny již dříve namnožené seznamy o nově vydané tituly.

Náročná práce čeká knihovnu i v příštích letech v knihovnách integrovaných obcí a v dalších přidružených knihovnách. Po dokončení výstavby Kulturního domu ve Sloupně sem bude přestěhována nová knihovna, jejíž vybavení už bylo pořízeno. Ve Skochovicích se chýlí revizní práce k závěru a po nich budou zahájeny obdobné práce v Lužci nad Cidlinou. V dalším období se připravuje postupné napojení zbývajících knihoven na středisko — MĚLK v Novém Bydžově.

Po náročných adaptačních pracích budou v knihovně vytvořeny vhodné podmínky a potřebné předpoklady pro její další rozvoj, aby mohla ještě lépe plnit rostoucí náročné úkoly svých čtenářů.

NAD POVÍDKOU »NĚKOLIK ZASTAVENÍ«

V minuloročním prosincovém čísle Novobydžovského zpravodaje mě dr. O. Maštálka požádal jménem veřejnosti o poskytnutí vysvětlení k povídce „Několik zastavení“. Milerád touto cestou našim čtenářům vycházím vstříc.

Pokud mám vysvětlit některé nejasnosti, je třeba, abych se vrátil retrospektivou o několik let nazpět. Především chci zdůraznit, že při práci na souboru nevydaných povídek „Mé město“ mi nejde o strohé vystižení holé skutečnosti, nýbrž především o zvýšení charakteru a zvýraznění profilu postav. Za tímto cílem jdu i tam, kde jsem nucen pracovat s příkomponovaným dějem a fiktivními postavami. Z uvedeného vyplývá, že jejich jména, ani jejich fyzická podoba se často neshodují. Tomuto cíli namnoze podřizují místní a časové události, zejména tam, kde jde o žádoucí soustředění děje a jeho dramatictější spád. Jinak ovšem v základu a převážně většinu se držím osvědčené skutečnosti vyvěrající z každodenního života. A nejen tomu bylo i v povídce s původním názvem „Novobydžovské gymnázium“ (na těchto stránkách byla publikována pod titulem „Několik zastavení“).

Jako malému chlapci mně prof. Rychtr před budovou novobydžovského gymnázia věnoval pomeranč. Tato skutečná událost ve vztahu k mé osobě byla impulsem k roznění inspirace, kterou po létech užívám tak, aby

se stala součástí povídky. Fyzická podoba prof. Rychtra není však totožná s postavou popisovaného dědečka. K výběru postavy starého člověka nepřicházím jen formou letního popisu, nýbrž mám na zřeteli, aby mimo jiné vyjadřovala i úctu k stáří, psychickou náladu a řadu dalších striktních kritérií. Z dlouhé plejády vytypovaných osob z Nového Bydžova žádná předešlé požadavky mé představy beze zbytku nesplňovala. V konečné fázi rozhodnutí docházím k dedukci. Z neďalekých Nechanic přemísťuji postavu faráře ve výslužbě, čestného konzistorního rady Františka Řimka. Pro stručnou úplnost mohu uvést, že se narodil 5. února 1885 v Libáni a zemřel dne 30. června 1976 v Nechanicích. Nicméně v alegorii zmíněné povídkové postavy vzdávám drobnou vzpomínkou svůj obdiv a dík za celoživotní neúnavnou práci lékařů a svých profesorů.

Poslední srpnovou sobotu prošlého roku se naskytila široké veřejnosti možnost nahlédnout do skvěle rekonstruovaného gymnázia. Nadšen krásným prostředím interiéru, přistoupil jsem k rozsáhlejšímu volnému zpracování povídky.

V této souvislosti si dovoluji poděkovat všem svým přátelům, a zejména pak obětavému dr. Maštálkovi za projevení nebývalé pozornosti.

I. K. — C.

28. března 1592 se narodil Jan Amos Komenský, zakladatel moderní pedagogiky, hlavní představitel české kultury 17. stol. a politický mluvčí pobělohorských exulantů. 390. výročí narození „učitele národů“ a současně další Den učitelů připomínáme dřevorezou ze známého Komenského díla Orbis pictus (Svět v obrazech).

Před druhou světovou válkou žilo naše město nejen bohatým životem kulturním, ale též velmi plodným životem studentským, zejména ve Sdružení novobydžovského studentstva, které navázalo na slavné tradice vysokoškolského spolku Akademiků novobydžovských.

Vzpomínám rád na tato léta a připomínám si kolegy, kteří byli významnými studentskými pracovníky v těchto spolcích a kteří v posledním čase z našich řad už odešli. Téměř všichni byli rodáky novobydžovskými a všichni absolventy zdejšího gymnázia. Jím a zvláště posledním z nich bych chtěl věnovat krátkou vzpomínku.

Odcházejí

V Bohdanči náhle umírá bývalý pantáta novobydžovské merendy Ing. Miloš Zahradník, vynikající odborník v oblasti chemického průmyslu.

Začátkem června minulého roku náhle odchází pražský rodák, ale už od útlého mládí Bydžovák JUDr. Augustin Fišer. Dlouholetý člen výboru Sdružení novobydžovského studentstva a finanční právník se po celých třicet let také pilně věnoval studiu dějin města a pečlivě sbíral zprávy uveřejňované jednak v místním tisku, ale i v různých časopisech a knihách.

Dne 5. září objevilo se na vylepovacích tabulích úmrtní oznámení se jménem MUDr. Josefa Novotného, znamenitého internisty, důlního hornického lékaře Uranových dolů, n. p., v Ostrově nad Ohří, Jáchymově, Trutnově a nakonec v Příbrami. MUDr. Novotný byl svědomitým a velmi oblíbeným lékařem. V letech nacistické okupace spolu s dalšími novobydžovskými vysokoškolačky prožil téměř tři roky v koncentračním táboře. Za vynikající pracovní výsledky v lékařské praxi obdržel vyznamenání „Za obětavou práci“. MUDr. Novotný zůstane v našich vzpomínkách nejen srdečným a upřímným kolegou, ale i člověkem se svérázným humorem a stálým životním optimismem.

Neúprosná smrt vytrhává dne 4. října z rodinného svazku dlouholetého pracovníka MěstNV v Novém Bydžově JUDr. Jaroslava France, též stáلهo člena Sdružení novobydžovského studentstva. JUDr. Franc se velmi zajímal o kulturní dění našeho města. Redakční prací na sborníku k 75. výročí zpěváckého spolku Lubor-Ludiše se trvale zapsal mezi významné kulturní pracovníky našeho města.

Radu výše uvedených doplňují dvě další známá jména kolegů - JUDr. Jaroslava Holmana a JUDr. Zdeňka Janaty.

JUDr. Jaroslav Holman byl známým právníkem v odborech a později v našich státních centrálních institucích. Ve Sdružení novobydžovského studentstva byl dlouholetým jednatelem a stálým propagátorem novobydžovských merend, a to jak slovem, tak i písmem. Díky výbornému tenoru patřil mezi oblíbené členy zpěváckého spolku Lubor-Ludiše a divadelního

Pokračování na str. 15

Dokončení ze str. 14

spolku Jirásek. Svou neobyčejnou tělesnou zdatností vynikal i mezi borci novobydžovského Sokola. V JUDr. Holmanovi ztrácíme přítele, významného studentského pracovníka a vždy oddaného Bydžováka.

Dne 24. prosince minulého roku v pražské nemocnici Bulovka umírá JUDr. Zdeněk Janata, dlouholetý studentský a merendní pracovník, který vždy s neobyčejným zájmem sledoval vývoj a osudy svého rodného města. Byl oddaným, čestným a poctivým kamarádem, který věřil v ryze vztahů se spolužáky svého mládí. Ve funkci právníka okresního úřadu zachránil za nacistické okupace životy mnohých svou nebojácností, důvtipem a lidským přístupem, přičemž často riskoval svým životem i osudy celé rodiny. Vedle právníkého rozhledu obdivovali jsme i jeho znalosti latinu, češtinu a české literatury.

Vám všem, drazí kolegové a přátelé, patří za město, pro které jste tolik vykonali, naše velké poděkování a trvalá vzpomínka.

Dr. Oldřich Maštálka

NAROZENÍ

od 28. 10. 1981 do 12. 2. 1982

1981

28. 10. **Lukáš Jiroušek**,
Nový Bydžov - Lužec n. C. 53
30. 10. **Lenka Lednová**,
Nový Bydžov - Chudonice,
1. máje 170
3. 11. **Aleš Petr**,
Nový Bydžov, U plovárny 1415
8. 11. **Helena Matysová**,
Nový Bydžov, Husova 1171
11. 11. **Aleš Hladík**,
Nový Bydžov - Zachraštany 51
12. 11. **Radek Nezbeda**,
Nový Bydžov, Otmarka 321
21. 11. **Pavčina Černá**,
Nový Bydžov, Dukelská 1409
25. 11. **Lucie Dundová**,
Nový Bydžov, Jana Maláta 493
26. 11. **Monika Suchánková**,
Nový Bydžov, Havlíčkova 66
28. 11. **Kateřina Jirsáková**,
Nový Bydžov - Chudonice 101
6. 12. **Dana Šmidrkalová**,
Nový Bydžov - Zachraštany 43
6. 12. **Miroslav Gomboš**,
Nový Bydžov, Žižkova 621
9. 12. **Pavel Novák**,
Nový Bydžov - Sloupno 52
18. 12. **Pavel Patera**,
Nový Bydžov, U plovárny 1415
25. 12. **Martin Gruber**,
Nový Bydžov, Dukelská 995
27. 12. **Drahuše Košílková**,
Nový Bydžov, Husova 1176

1982

22. 1. **Veronika Tomanová**,
Nový Bydžov, Osecká 758
1. 2. **Pavčina Rygllová**,
Nový Bydžov, Merendní 1878

1. 2. **Pavel Soukup**,
Nový Bydžov, U jatek 883
4. 2. **Jan Tuček**,
Nový Bydžov, Havlíčkova 66
4. 2. **Miroslav Rosůlek**,
Nový Bydžov, Purkyňova 1510
6. 2. **Petr Starý**,
Nový Bydžov, Dukelská 635
7. 2. **Simona Valentová**,
Nový Bydžov - Skochovice 30
11. 2. **Martin Hnat**,
Nový Bydžov - Sloupno 89
12. 2. **Renata Karásková**,
Nový Bydžov - Stará Skřeněř 12
12. 2. **Dagmar Poláková**,
Nový Bydžov, ČSA 6

ZLATÁ SVATBA

6. 2. 1982 **Josef a Antonie Němcovi**,
Nový Bydžov - Vysočany 28

SŇATKY

od 14. 11. 1981 do 27. 2. 1982

1981

14. 11. **Zdeněk Kříž**,
Nepolisy - Luková 29
- Zdenka Schäferová**,
Nový Bydžov - Sloupno 25
14. 11. **Jan Jahelka**,
Třesovice 63
- Zuzana Volterová**,
Nový Bydžov - Starý Bydžov 95
12. 12. **Karel Pešek**,
Smidary 327
- Jana Pořízová**,
Nový Bydžov 1665
12. 12. **Milan Kazda**,
Kněžice 52
- Olga Vrabcová**,
Nový Bydžov 1506
12. 12. **Jaroslav Jansa**,
Lišice 46
- Ivana Synková**,
Nový Bydžov - Lužec n. C. 4
19. 12. **František Gonšenica**,
Chlumec n. C., Kozelkova
183/IV.
- Jana Ullmannová**,
Nový Bydžov, J. Fučíka 892
19. 12. **Václav Lipavský**,
Litomyšl, Kopeckého 844
- Helena Gunárová**,
Nový Bydžov, Dukelská 638
19. 12. **Ivan Hep**,
Nový Bydžov, Osecká 727
- Milúše Lakatošová**,
Nový Bydžov - Sloupno 211

1982

9. 1. **Ladislav Veverka**,
Lišice 15
- Dagmar Veselá**,
Nový Bydžov - Lužec n. C. 215
16. 1. **Jiří Ješina**,
Jiříkov, Gottwaldova 753/17
- Iva Pelantová**,
Nový Bydžov, Čelakovského 612
16. 1. **Martin Ferenc**,
Nový Bydžov, Zahradní 442
- Vilma Lakatošová**,
Nový Bydžov, Husova 1394

23. 1. **Vítězslav Mach**,
Nový Bydžov, Smetanova 1647
- Blanka Ortová**,
Brandýs n. L. - Stará Boleslav,
F. X. Procházky 26
23. 1. **Zdeněk Mrština**,
Syrovátky 56
- Helena Kytýřová**,
Nový Bydžov - Zachraštany 113
30. 1. **Jaroslav Homola**,
Chlumec n. C. 42
- Zdenka Herbrychová**,
Nový Bydžov - Lužec n. C. 206
6. 2. **Josef Drobný**,
Hlušice - Hlušičky 56
- Zdeňka Nováková**,
Nový Bydžov - Starý Bydžov 98
13. 2. **Petr Novák**,
Nový Bydžov, Turkova 1297
- Marie Nováková**,
Nový Bydžov, Turkova 1297
13. 2. **Václav Půlpán**,
Hradec Králové,
Na občinách 977
- Lenka Pozlérová**,
Nový Bydžov - Zábědov 10
20. 2. **František Beneš**,
Nový Bydžov, Žižkova 627
- Marie Porhanslová**,
Nový Bydžov, Žižkova 627
27. 2. **Josef Jiránek**,
Nepolisy - Zdražany 14
- Jana Velísková**,
Nový Bydžov, Rudé armády 1556
27. 2. **Václav Beneš**,
Nový Bydžov - Lužec n. C. 225
- Jitka Hermannová**,
Lišice - Lišičky 42

ÚMRTÍ

od 25. 11. 1981 do 22. 2. 1982

Otakar Žondlík	61 let
Marie Hlavničková	65 let
Ladislav Vazač	51 let
Václav Písařík	54 let
Anděla Kubelková	81 let
Václav Rosůlek	81 let
František Macner	87 let
Marie Strnadová	84 let
Josef Vízek	76 let
Josef Košátko	89 let
Emilie Pšeničková	72 let
Marie Muzichová	83 let
Anna Dohnalová	76 let
Josef Stejskal	77 let
František Řeháček	83 let
Jiřina Tučková	53 let
Václav Sejkora	68 let
Františka Špinarová	76 let
Pavčina Raiznerová	75 let
Růžena Hloucalová	76 let
Bohumila Hejzlarová	72 let
Jaroslav Hladký	73 let
Růžena Matoušová	73 let
Anna Palečková	76 let
Adolf Kopecký	69 let
Rudolf Vlk	73 let
František Fiala	79 let
Jaromír Rychtera	48 let
Bedřicha Büchelová	65 let
Marie Slavíková	76 let
Miroslav Churáček	79 let
Bohuslava Jiránková	92 let
Václav Zima	78 let
Božena Kynčlová	79 let
Jarmila Weberová	74 let

O hospodářské trestné činnosti

Pod pojmem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví se před každým z nás vytvoří představa nejrafinovanější trestné činnosti. Na první pohled by tomu tak mohlo být. Když někdo rozkrádá majetek v socialistickém vlastnictví, který má být v každém případě přísně evidovaný a do spotřeby vykazovaný, pak je tu oprávněná potřeba rafinovanosti a dobře promyšlené evidenční manipulace s takovýmto majetkem. V naší každodenní činnosti se často setkáváme s případy, že prostředky vynaložené na společenskou spotřebu nejsou racionálně a hospodárně využívány, ale i s případy jejich zneužívání k vlastnímu obohacení. Výjimkou nejsou ani případy, kdy se trestné činnosti dopouštějí osoby, kterým společnost svěřila odpovědnou funkci, z níž přímo vyplývá povinnost chránit společný majetek.

Ve svém příspěvku chci čtenáře seznámit se dvěma případy rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, a to na úseku zemědělství a obchodní sítě. Upozorním zejména na příčiny, které umožnily páchat tuto hospodářskou trestnou činnost, neboť nelze vyložit, že stejným nebo podobným způsobem může být trestná činnost páchána i v dalších socialistických organizacích.

Dne 25. 11. 1981 oznámil zdejšímu obvodnímu oddělení Veřejné bezpečnosti zaměstnanec JZD, že mu předcházejícího dne v noční době nezna-

mý pachatel odcizil ze společné chodby v místě bydliště přírodní příděl obilí, které měl na chodbě dočasně uloženo. Zahájeným šetřením na místě činu byl v krátké době zjištěn pachatel, u kterého při zajišťování odcizeného obilí bylo zjištěno, že za různé elektromateriál, který se nacházel v místě bydliště pachatele po různých úkrytech, by se co do druhu a množství sortimentu nemusela „stydět“ ani menší elektroprodejna. Dalším šetřením bylo zjištěno, že uvedený materiál množstvím neodpovídal zakoupení pro vlastní potřebu. Pachatel využíval svého postavení v zaměstnání, kdy pro plnění pracovních úkolů čerpal ze skladu vždy větší množství materiálu, než potřeboval pro prováděné práce, a jeho „zbytky“ si postupně odnášel domů. Po provedené domovní prohlídce byl zajištěn materiál v hodnotě více než 23 000 Kčs.

Trestná činnost zde byla umožněna zejména tím, že kontrolu a vyhodnocení spotřeby použitého materiálu neprováděli. Tím pracovníkům se sklonem k obohacování se na úkor společnosti umožnilo, aby si přivlastňovali protizákonně socialistický majetek.

S rozkrádáním majetku v socialistickém vlastnictví a s jeho spekulací se setkáváme i na úseku obchodu.

Rodinní příslušníci, kterým společnost dala důvěru a pověřila je vedoucími funkcemi, si z tohoto zařízení vytvořili „rodinný podnik“ ke zneuží-

vání, pro vlastní prospěch a obohacování. Využili situace, zdržovali zboží a postupně je převáželi dopravními prostředky, které jim byly svěřeny k zajišťování pracovních povinností, do svého bydliště. S nashromážděným zbožím po provedené úpravě maloobchodních cen chtěli potom manipulovat tak, že je chtěli za zvýšené ceny prodávat a výtěžek si ponechat pro vlastní potřebu. Včasným zásahem bezpečnostních orgánů bylo zabráněno připravené rozsáhlé trestné činnosti. Spekulace se dopouští ten, kdo si opatří nebo přechovává předměty potřeby ve větším rozsahu s úmyslem je se ziskem prodat.

Pokud posuzujeme, co bylo příčinou páchaní trestné činnosti, opět můžeme konstatovat, že v daném případě nejde o materiálně nezajištěnou rodinu, ale kdo má všeho nadbytek, chce mít ještě víc, a to na úkor socialistické společnosti.

Nejzávažnějším úkolem v současné době je a nadále bude ochrana socialistické ekonomiky. To vyžaduje neustále se zlepšující činnost hospodářských a společenských organizací a vyžaduje to i zvýšené uvědomění všech poctivých pracovníků národního hospodářství. Proto by každý z nás měl socialistický majetek nejen chránit, ale případy, kde dochází k přivlastňování svěřeného majetku, oznamovat orgánům činným v trestním řízení.

Ms.

Do jarních směn Národní fronty

Splnění volebního programu města a integrovaných obcí a splnění socialistického závazku na rok 1982 předpokládá vysokou iniciativu a aktivitu všech občanů, společenských organizací Národní fronty, pracujících novobydžovských závodů, provozů a zařízení, včetně mládeže na školách.

Jarní směny nejsou pouze záležitostí MěstNV a jeho poslanců, ale jsou věcí každého, kdo má opravdový zájem o rozvoj města, o vytvoření čistého a upraveného prostředí a o zlepšení životních podmínek nás všech.

Na základě přijatého volebního programu Národní fronty, obsaženého v dílčích úkolech i v socialistickém závazku města na rok 1982, vyzýváme proto všechny závody, provozny, školy, JZD, obchodní organizace, společenské organizace Národní fronty a občanské výbory: Zapojme se hned od prvních jarních směn do prací na investičních a neinvestičních akcích Z

a do prací na zvelebení prostředí a zlepšení čistoty města!

Pokud to počasí dovolí, jarní směny Národní fronty už začnou 13. března, a to vyčištěním všech komunikací, chodníků a parků. Na této akci se budou podílet všechny novobydžovské závody a provozny, JZD, Technické služby města, školy a občanské výbory.

Za vyčištění hlavních průtahových komunikací města zodpovídá Okresní správa silnic. Ostatní komunikace a chodníky v rámci města spravují Technické služby města, které budou úklidové práce provádět za pomoci všech ostatních závodů a provozů, obchodních organizací, provozoven služeb, občanských výborů a škol, v jejichž místě tyto komunikace a chodníky jsou.

Práce na investičních akcích Z budou zahájeny podle počasí od 20. března. Jde o tyto akce: sociální zařízení SOU - odp. vedoucí s. Fr. Vo-

sáhle; Dům pionýrů a mládeže - ved. s. Ant. Kloz; přístavba kulturního zařízení ve Sloupně - ved. s. Puš; nákupní středisko v Lužci nad Cidlinou - ved. s. J. Chaloupka; sklad sběrných surovin - ved. s. J. Navrátil.

Současně s investičními akcemi Z budou zahájeny i neinvestiční akce Z zaměřené na zvelebení akce v rámci obvodů celého města, na které uzavřely své závazky všechny společenské organizace Národní fronty, závody, provozny, JZD a občanské výbory.

Svou účastí na jarních směnách Národní fronty pomůžeme splnit práni nás všech - Za město krásnější!

Uzávěrka příštího čísla
Novobydžovského zpravodaje
je 15. května 1982

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ
Vydává Městské kulturní středisko v N. Bydžově nepravidelně. - Řídí redakční rada, zástupce odpovědného redaktora Jitka Horynová. - Povoleno odborem kultury ONV v Hradci Králové pod čj. 218/72. - Tisknou Východočeské tiskárny, n. p. v Novém Bydžově. - Náklad 1.400 výtisků.